

BIRTING LÝÐHEILSUVÍSA 2023

Embætti landlæknis

Tjarnarsalur Ráhúss Reykjavíkur fimmtudaginn 14. september kl. 13:00-14:30.

Ávarp

Alma D. Möller landlæknir

Gildi lýðheilsuvísa fyrir starf sveitarfélaga

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri

Lýðheilsuvísar tengdir samfélaginu og heilsu og sjúkdómum

Sigríður Haraldsd. Elínardóttir, sviðsstjóri heilbrigðisupplýsinga, embætti landlæknis

Lýðheilsuvísar tengdir lifnaðarháttum og líðan

Dóra Guðrún Guðmundsdóttir, sviðsstjóri lýðheilsusviðs, embætti landlæknis

Lýðheilsuvísar og starf Heilsueflandi samfélags

Gígja Gunnarsdóttir, verkefnastjóri Heilsueflandi samfélags, embætti landlæknis

Umræður

Fundarstjóri er Harpa Þorsteinsdóttir, verkefnastjóri lýðheilsamála hjá Reykjavíkurborg

Lýðheilsuvísar eftir heilbrigðisumdæmum og stærstu sveitarfélögum 2023

Kynningarfundur 14. september 2023

Dr. Alma D. Möller landlæknir

Dr. Sigríður Haraldsd. Elínardóttir sviðsstjóri

Dr. Dóra Guðrún Guðmundsdóttir sviðsstjóri

Gígja Gunnarsdóttir verkefnastjóri

Ávarp

Alma D. Möller

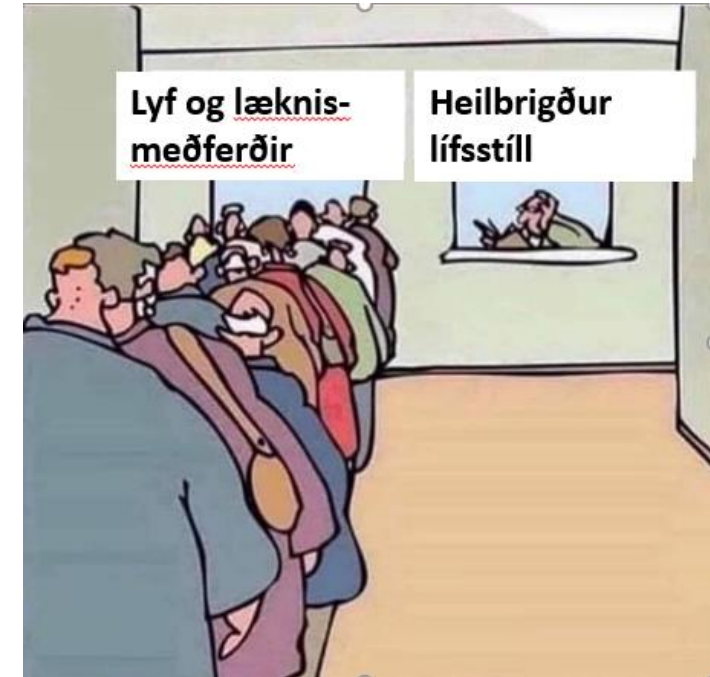

- ① Aukin eftirspurn, aukinn kostnaður
Aukning langvinnra sjúkdóma, hækkandi aldur
Hjarta- og æðasjúkdómar, krabbamein, lungnasjúkdómar, sykursýki, geðsjúkdómar
- ② Skortur á starfsfólki
2017: 5.3 per aldraðan einstakling
2050: 3 per aldraðan einstakling
Áhrif 4. iðnbyltingarinnar?
- ③ Flóknari þjónusta og umhverfi
- ④ Heimsfaraldur COVID-19 og eftirstöðvar hans
- ⑤ Sýklalyfjaónæmi
- ⑥ Loftslagsbreytingar
„Single biggest health threat facing humanity“ (WHO 2018)
- ⑦ Stríð

Nýta heilbrigðiskerfið skynsamlega

Efla lýðheilsu

- Heilsuefling og forvarnir
sem miða að því að viðhalda og bæta heilbrigði fólks og koma í veg fyrir sjúkdóma eins og kostur er
- Byggt á gögnum og bestu aðferðum

Lýðheilsuvísar embættis landlæknis

Samfélag

Lífnaðarhættir og líðan

Heilsa og sjúkdómar

Áhættudrykkja fullorðinna

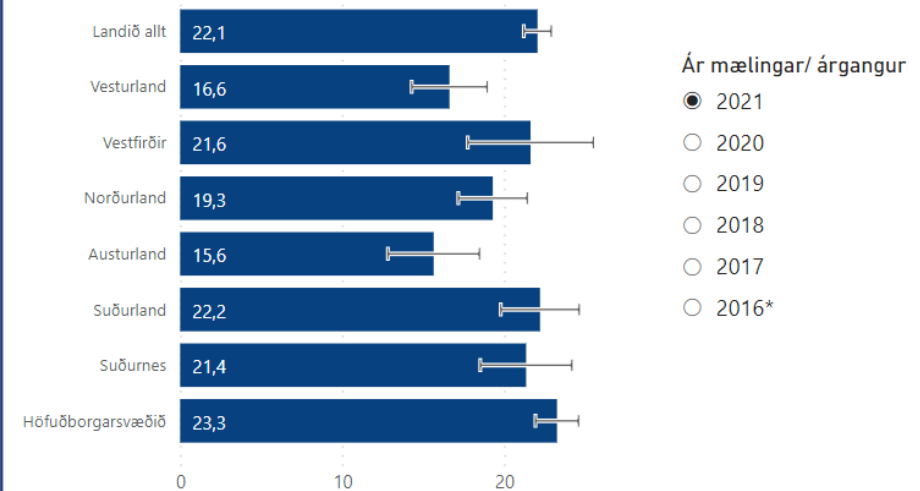
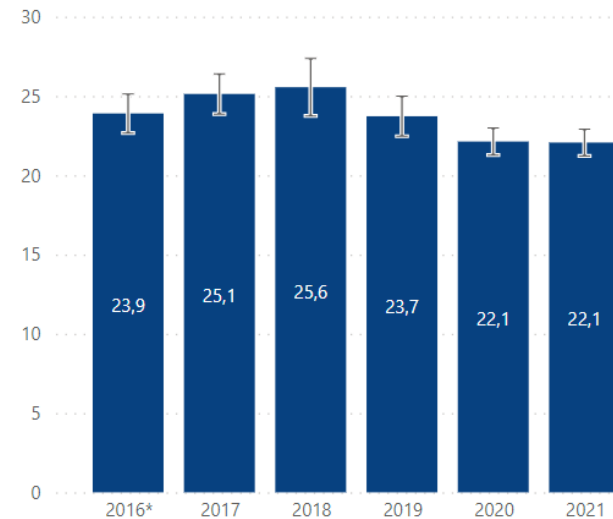
Gagnalind
Vöktun EL á áhrifaþáttum heilbrigðis

Mælikvarði
%

Hlutfall fullorðinna sem fellur undir þá skilgreiningu að vera með áhættusamt neyslumynstur áfengis

Heilbrigðisumdæmi

- Landið allt
- Vesturland
- Vestfirðir
- Norðurland
- Austurland
- Suðurland
- Suðurnes
- Höfuðborgarsvæðið

Ár mælingar/ árgangur

- 2021
- 2020
- 2019
- 2018
- 2017
- 2016*

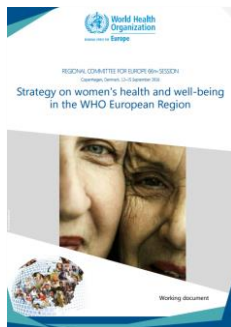
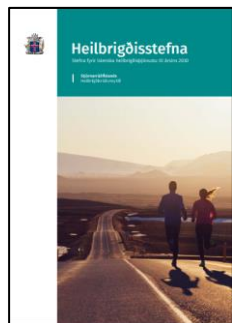

Val á lýðheilsuvísium

- Á hverju ári eru eftirfarandi þættir hafðir til hliðsjónar við val á lýðheilsuvísium:
 - Áhrifaþættir heilsu sem fela í sér tækifæri til heilsueflingar og forvarna (byggt á rannsóknum)
 - Mikilvægir sjúkdómar sem eru krefjandi fyrir heilbrigðisþjónustu (byggt á rannsóknum)
 - Mikilvægar stefnur og áætlanir á sviði lýðheilsu og heilbrigðisþjónustu

Erlendar fyrirmyndir, t.d. Norskir lýðheilsuvísar

Hvaðan koma gögn í lýðheilsuvísa?

- Heilbrigðisskrár landlæknis
 - Fæðingaskrá
 - Dánarmeinasrá
 - Krabbameinsskrá
 - Lyfjagagnagrunnur
 - Vistunarskrá sjúkrahúsa
 - Samskiptaskrá heilsugæslu
 - Færni og heilsumatsgrunnur
 - Bólusetningaskrá sóttvarnalæknis
- Reglubundnar kannanir
 - Heilsa og líðan (embætti landlæknis)
 - Vöktun áhrifapátta heilbrigðis (embætti landlæknis)
 - Íslenska æskulýðsrannsóknin (Menntavísindast.)
 - Ískrá (Heilsugæslan)
- Gögn frá Hagstofu
- Gögn frá Sjúkratryggingum
- Gögn frá Tryggingastofnun

Þakkir!

Embætti landlæknis

Svið heilbrigðisupplýsinga og svið lýðheilsu

Sigríður Haraldsd. Elínardóttir

Arnar Sigbjörnsson

Jón Óskar Guðlaugsson

Védís Helga Eiríksdóttir

Guðný Bergþóra Tryggvadóttir

Gígja Gunnarsdóttir

Jenný Ingudóttir

Dóra Guðrún Guðmundsdóttir

og félagar ...

Lýðheilsuvísar eru safn mælikvarða sem gefa vísbendingar um heilsu og líðan þjóðarinnar og áhrifaþætti þeirra

Embætti landlæknis

Markvisst samstarf um vellíðan fyrir alla

Embætti landlæknis

Lýðheilsuvísar gera gagn þegar þeir hvetja til umræðu heima í héraði og leiða til verkefna sem efla lýðheilsu í heimabyggð (og á landsvísu)

Gildi lýðheilsuvísa fyrir starf sveitarfélaga

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri

SAMFÉLAG

Sigríður Haraldsd. Elínardóttir

Lýðheilsuvísun er ætlað að.....

- auka skilning á málefnum tengdum heilsu í nærumhverfi fólks og hvetja til frekari „athugana“ fremur en að vera beinlínis notaðir sem árangurs-/frammistöðu mælikvarðar
- þær upplýsingar sem lýðheilsuvísar veita þarf að túlka með viðeigandi nærsamfélag í huga
- lýðheilsuvísir getur verið hærri eða lægri í einu samfélagi samanborið við annað en það þarf þekkingu á samfélaginu til að túlka mismuninn

Einblöðungar fyrir hvert umdæmi

Höfuðborgarsvæðið LÝÐHEILSUVIÐAR 2023

Svæðisbundnir lýðheilsuviðar á Íslandi

Hvers vegna lýðheilsuviðar?

Lýðheilsuviðar eru safn mælikvarða sem gefa vísbendingar um heilsu og líðan þjóðarinnar. Birting svæðisbundinna lýðheilsuviðara er líður í því að veita yfirsýn yfir lýðheilsu á hverju búsetusvæði fyrir sig í samanburði við landið í heild. Lýðheilsuviðar eru ætlað að auðvelda heilbrigðisþjónustu og sveitarfélögum, þ.m.t. [Heilsuefandi samfélögum](#), að greina stöðuna í eigin umdæmi, finna styrkleika og áskoranir og skilja þarfir íbúa þannig að hægt sé að vinna með markvissum hætti að því að bæta heilsu og líðan.

Hvað hefur áhrif á heilsu og líðan?

Fjölmargir þættir hafa áhrif á heilsu og líðan en sífellt kemur betur í ljós að heilsa fólks og heilbrigði jarðar helst í hendur. Góður samhljómur er þannig á milli [heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna](#) um sjálfbæra þróun og áhrifaþátta heilbrigðis. Sumum þáttum er ekki hægt að breyta, t.d. aldri og erfðum. Margir aðrir áhrifaþættir heilbrigðis eru hins vegar þess eðlis að hafa má áhrif á þá og stuðla þannig að bættari heilsu og vellíðan einstaklinga og minnka líkur á sjúkdómum. Má þar nefna lífnaðarhætti á borð við áfengis- og tóbaksneyslu, mataræði, hreyfingu og svefn og samskipti við fjölskyldu og vini. Þá geta lífskilyrði eins og frambod, aðgengi og gæði menntunar, atvinnu, húsnæðis, heilbrigðis- og félagsþjónustu einnig haft mikil áhrif. Með því að hafa heilsu og líðan að leiðarljósi í allri stefnumótun og aðgerðum má skapa umhverfi og aðstæður, t.d. í skólum, á vinnustöðum og í samfélögum almennt, sem stuðla að betri heilsu og vellíðan.

Svæðisbundinn munur á heilsu

Munur á heilsu og líðan eftir svæðum er þekktur um allan heim. Til þess að draga úr þessum mun þarf að fylgjast með mælikvörðum sem gefa hann til kynna, mæla þeim áfram og styðja þannig við forgangsröðun aðgerða á vettvangi ríkis og sveitarfélaga. Hjá embætti landlæknis er unnið að heilsuefningu á heildraenan hátt í gegnum Heilsuefandi samfélög, Heilsuefandi leik-, grunn- og framhaldsskóla og Heilsu-

Höfuðborgarsvæðið

Hér eru dæmi um lýðheilsuviðar sem tölur fyrir höfuðborgarsvæðið eru frábrugðnar tölum fyrir landið í heild.

- Neysla D-vitamins barna í 1. bekk mest
- Fæstir fullorðnir meta líkamlega heilsu samléga/élega
- Þátttaka í skimun fyrir leghálskrabbameini mest
- Ötti við glæpi í nærumhverfi meiri
- Sýklalyfjaávinir til barna yngri en 5 ára flestar
- Færri heilsugæsluheimsóknir og flestar sérfræðingsheimsóknir

efandi vinnustaði. Áhersla er lögð á að skapa aðstæður sem stuðla að heilsu og vellíðan allra. Á grundvelli svæðisbundinna lýðheilsuviðara og Heilsuefandi samfélags geta sveitarfélög, heilbrigðisþjónusta og aðrir hagsmunaaðilar unnið markviss saman að því að bæta heilsu og líðan íbúa.

Val á lýðheilsuviðum

Við val á lýðheilsuviðum er sjónum beint að þeim áhrifaþáttum heilsu og líðanar sem fela í sér tækifæri til heilsuefingar og forvarna. Einnig er leitast við að velja þá þætti í sjúkdómabyrði sem mikilvægt er að heilbrigðisþjónusta á hverju svæði geri sér grein fyrir og bregðist við eftir fóngum. Þá eru bæði innlendar og alþóðlegar stefnur og aðgerðaáætlanir á ýmsum málafasaviðum sem snerta lýðheilsu háðfar til hlífðsjónar.

Gögn

Margvísleg gögn liggja til grundvallar útreikningum lýðheilsuviðara. Notuð eru gögn frá embætti landlæknis, Menntavísindastofnun, Hagstofu Íslands, Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins, Tryggingastofnun ríkisins, Vinnu- og atvinnustofnun og Sjúkratryggingum Íslands. Birtar eru upplýsingar úr gögnum sem nýjust eru hverju sinni.

Í ár eru gögn í fyrsta sinn birt fyrir fjölmennustu sveitarfélög landsins til viðbótar við heilbrigðisumdæmi. Finna má mælaþorð og nánari skýringar um lýðheilsuviðar [hér](#).

Höfuðborgarsvæðið LÝÐHEILSUVIÐAR 2023

- Heilbrigðisumdæmið er marktækt frábrugðið landinu öllu
- Heilbrigðisumdæmið er ekki marktækt frábrugðið landinu öllu
- Ekki er prófað fyrir marktækt
- Landið allt
- Dreifing heilbrigðisumdanna sjö

Lýðheilsuviðar	Ár	Höfuðborgarsvæðið	Ísland	Eining	Höfuðborgarsvæðið
1 Íbúafjöldi	2022	247.533	387.758	Fjöldi	
2 Íbúafjöldi (fjögur/fækkun)	2017-22	11,3	11,3	%	
3 Háskóla-mennta-ár, kk	2022	35,1	27,6	%	
4 Háskóla-mennta-ár, kvk	2022	49,7	43,4	%	
5 Ötti við glæpi í nærumhverfi, fullorðnir	2022	14,8	12,3	%	
6 Atvinnuleysi	2022	4,0	3,8	%	
7 Fjárhagsferli-áttakar	2022	14,8	15,5	%	
8 Búa í leiguhúsnæði	2022	15,4	14,5	%	
9 Hamingja fullorðinna	2022	55,7	54,7	%	
10 Einmanna- og ungs fólks (18-34 ára)	2022	16,6	18,1	%	
11 Ívör (10. b.)	2023	23,1	23,1	%	
12 Tilfinningalegur stuðningur (8-10. b.)	2023	87,0	86,2	%	
13 Örnóð fyrir mismunur, fullorðnir	2022	12,9	12,5	%	
14 D-vitamin (1. b.)	2022-23	55,2	51,3	%	
15 Heilkomavöruneysla fullorðinna	2022	33,4	34,1	%	
16 Gosdrykkjaneysla (4. b.)	2022-23	49,8	50,0	%	
17 Hreyfing samkvæmt ráðleggingum (10. b.)	2023	19,9	20,6	%	
18 Lítil röskleg hreyfing fullorðinna	2022	23,2	25,1	%	
19 Virkur ferðamati í skóla (7. b.)	2022-23	70,3	65,5	%	
20 Reyna að létta sig, fullorðnir	2022	52,1	51,8	%	
21 Áhættudrykkja fullorðinna	2022	24,9	24,0	%	
22 Nikótínþúfa-notkun (10. b.)	2023	12,7	14,5	%	
23 Nikótínþúfa-notkun ungs fólks, 18-34 ára	2022	22,4	23,3	%	
24 Verð þeir kynferðisofbeldi, kvk, fullorðnar	2022	24,8	24,2	%	
25 Kynferðisofb. af hálfu jafnaldra, kvk (8-10. b.)	2023	10,6	11,0	%	
26 Líkamleg heilsa samléga/félag, fullorðnir	2022	37,6	41,0	%	
27 Andleg heilsa samléga/félag, fullorðnir	2022	31,1	32,6	%	
28 Kulnun fullorðinna, kk	2022	3,8	3,5	%	
29 Kulnun fullorðinna, kvk	2022	8,7	8,9	%	
30 Þunglymdislyfjagnotkun	2022	150,1	152,1	DPD	
31 Líkamshyggjastuðull ≥ 30, fullorðnir	2022	24,4	27,4	%	
32 Blóðsykurslækkandi lyf, önnur en insúlín	2022	40,9	44,8	DPD	
33 Ötímabær dauðsföll vfanginnna sjúkdóma	2018-22	7,9	8,1	Líkur (%)	
34 Sýklalyfjaávinir < 5 ára	2022	1.165	1.083	Á 1.000	
35 COVID-19 greiningar	2022	46.950	46.990	Á 100.000	
36 Övunarbólusetning gegn COVID-19	2022	65,9	65,2	%	
37 Bólusetningar barna, 12 mánaða	2023	91,5	92,2	%	
38 Inflúensubólusetning ≥ 60 ára	2022-23	55,2	54,4	%	
39 Skimun fyrir leghálskrabbameini	2022	64,2	61,9	%	
40 Skimun fyrir brjóstkrabbameini	2022	51,1	52,3	%	
41 Heilsugæsluheimsóknir	2022	2,63	2,77	Á íbúa	
42 Sérfræðingsheimsóknir	2022	1,49	1,28	Á íbúa	
43 Höfuð ekki efni á læknisþjónustu, fullorðnir	2022	7,8	7,4	%	
44 Blóðlisti eftir hjúkrunarmi., ≥ 67 ára	2022	5,9	7,5	Á 1.000	

Í töflu eru tölur náðnumaðar en ekki útreikningur á mynd.

Skýringar

1. Hagst. 2. Hagst. 3. Hagst. 4. Hagst. 5. Hagst. 6. Hagst. 7. Hagst. 8. Hagst. 9. Hagst. 10. Hagst. 11. Hagst. 12. Hagst. 13. Hagst. 14. Hagst. 15. Hagst. 16. Hagst. 17. Hagst. 18. Hagst. 19. Hagst. 20. Hagst. 21. Hagst. 22. Hagst. 23. Hagst. 24. Hagst. 25. Hagst. 26. Hagst. 27. Hagst. 28. Hagst. 29. Hagst. 30. Hagst. 31. Hagst. 32. Hagst. 33. Hagst. 34. Hagst. 35. Hagst. 36. Hagst. 37. Hagst. 38. Hagst. 39. Hagst. 40. Hagst. 41. Hagst. 42. Hagst. 43. Hagst. 44. Hagst. 45. Hagst. 46. Hagst. 47. Hagst. 48. Hagst. 49. Hagst. 50. Hagst. 51. Hagst. 52. Hagst. 53. Hagst. 54. Hagst. 55. Hagst. 56. Hagst. 57. Hagst. 58. Hagst. 59. Hagst. 60. Hagst. 61. Hagst. 62. Hagst. 63. Hagst. 64. Hagst. 65. Hagst. 66. Hagst. 67. Hagst. 68. Hagst. 69. Hagst. 70. Hagst. 71. Hagst. 72. Hagst. 73. Hagst. 74. Hagst. 75. Hagst. 76. Hagst. 77. Hagst. 78. Hagst. 79. Hagst. 80. Hagst. 81. Hagst. 82. Hagst. 83. Hagst. 84. Hagst. 85. Hagst. 86. Hagst. 87. Hagst. 88. Hagst. 89. Hagst. 90. Hagst. 91. Hagst. 92. Hagst. 93. Hagst. 94. Hagst. 95. Hagst. 96. Hagst. 97. Hagst. 98. Hagst. 99. Hagst. 100. Hagst. 101. Hagst. 102. Hagst. 103. Hagst. 104. Hagst. 105. Hagst. 106. Hagst. 107. Hagst. 108. Hagst. 109. Hagst. 110. Hagst. 111. Hagst. 112. Hagst. 113. Hagst. 114. Hagst. 115. Hagst. 116. Hagst. 117. Hagst. 118. Hagst. 119. Hagst. 120. Hagst. 121. Hagst. 122. Hagst. 123. Hagst. 124. Hagst. 125. Hagst. 126. Hagst. 127. Hagst. 128. Hagst. 129. Hagst. 130. Hagst. 131. Hagst. 132. Hagst. 133. Hagst. 134. Hagst. 135. Hagst. 136. Hagst. 137. Hagst. 138. Hagst. 139. Hagst. 140. Hagst. 141. Hagst. 142. Hagst. 143. Hagst. 144. Hagst. 145. Hagst. 146. Hagst. 147. Hagst. 148. Hagst. 149. Hagst. 150. Hagst. 151. Hagst. 152. Hagst. 153. Hagst. 154. Hagst. 155. Hagst. 156. Hagst. 157. Hagst. 158. Hagst. 159. Hagst. 160. Hagst. 161. Hagst. 162. Hagst. 163. Hagst. 164. Hagst. 165. Hagst. 166. Hagst. 167. Hagst. 168. Hagst. 169. Hagst. 170. Hagst. 171. Hagst. 172. Hagst. 173. Hagst. 174. Hagst. 175. Hagst. 176. Hagst. 177. Hagst. 178. Hagst. 179. Hagst. 180. Hagst. 181. Hagst. 182. Hagst. 183. Hagst. 184. Hagst. 185. Hagst. 186. Hagst. 187. Hagst. 188. Hagst. 189. Hagst. 190. Hagst. 191. Hagst. 192. Hagst. 193. Hagst. 194. Hagst. 195. Hagst. 196. Hagst. 197. Hagst. 198. Hagst. 199. Hagst. 200. Hagst. 201. Hagst. 202. Hagst. 203. Hagst. 204. Hagst. 205. Hagst. 206. Hagst. 207. Hagst. 208. Hagst. 209. Hagst. 210. Hagst. 211. Hagst. 212. Hagst. 213. Hagst. 214. Hagst. 215. Hagst. 216. Hagst. 217. Hagst. 218. Hagst. 219. Hagst. 220. Hagst. 221. Hagst. 222. Hagst. 223. Hagst. 224. Hagst. 225. Hagst. 226. Hagst. 227. Hagst. 228. Hagst. 229. Hagst. 230. Hagst. 231. Hagst. 232. Hagst. 233. Hagst. 234. Hagst. 235. Hagst. 236. Hagst. 237. Hagst. 238. Hagst. 239. Hagst. 240. Hagst. 241. Hagst. 242. Hagst. 243. Hagst. 244. Hagst. 245. Hagst. 246. Hagst. 247. Hagst. 248. Hagst. 249. Hagst. 250. Hagst. 251. Hagst. 252. Hagst. 253. Hagst. 254. Hagst. 255. Hagst. 256. Hagst. 257. Hagst. 258. Hagst. 259. Hagst. 260. Hagst. 261. Hagst. 262. Hagst. 263. Hagst. 264. Hagst. 265. Hagst. 266. Hagst. 267. Hagst. 268. Hagst. 269. Hagst. 270. Hagst. 271. Hagst. 272. Hagst. 273. Hagst. 274. Hagst. 275. Hagst. 276. Hagst. 277. Hagst. 278. Hagst. 279. Hagst. 280. Hagst. 281. Hagst. 282. Hagst. 283. Hagst. 284. Hagst. 285. Hagst. 286. Hagst. 287. Hagst. 288. Hagst. 289. Hagst. 290. Hagst. 291. Hagst. 292. Hagst. 293. Hagst. 294. Hagst. 295. Hagst. 296. Hagst. 297. Hagst. 298. Hagst. 299. Hagst. 300. Hagst. 301. Hagst. 302. Hagst. 303. Hagst. 304. Hagst. 305. Hagst. 306. Hagst. 307. Hagst. 308. Hagst. 309. Hagst. 310. Hagst. 311. Hagst. 312. Hagst. 313. Hagst. 314. Hagst. 315. Hagst. 316. Hagst. 317. Hagst. 318. Hagst. 319. Hagst. 320. Hagst. 321. Hagst. 322. Hagst. 323. Hagst. 324. Hagst. 325. Hagst. 326. Hagst. 327. Hagst. 328. Hagst. 329. Hagst. 330. Hagst. 331. Hagst. 332. Hagst. 333. Hagst. 334. Hagst. 335. Hagst. 336. Hagst. 337. Hagst. 338. Hagst. 339. Hagst. 340. Hagst. 341. Hagst. 342. Hagst. 343. Hagst. 344. Hagst. 345. Hagst. 346. Hagst. 347. Hagst. 348. Hagst. 349. Hagst. 350. Hagst. 351. Hagst. 352. Hagst. 353. Hagst. 354. Hagst. 355. Hagst. 356. Hagst. 357. Hagst. 358. Hagst. 359. Hagst. 360. Hagst. 361. Hagst. 362. Hagst. 363. Hagst. 364. Hagst. 365. Hagst. 366. Hagst. 367. Hagst. 368. Hagst. 369. Hagst. 370. Hagst. 371. Hagst. 372. Hagst. 373. Hagst. 374. Hagst. 375. Hagst. 376. Hagst. 377. Hagst. 378. Hagst. 379. Hagst. 380. Hagst. 381. Hagst. 382. Hagst. 383. Hagst. 384. Hagst. 385. Hagst. 386. Hagst. 387. Hagst. 388. Hagst. 389. Hagst. 390. Hagst. 391. Hagst. 392. Hagst. 393. Hagst. 394. Hagst. 395. Hagst. 396. Hagst. 397. Hagst. 398. Hagst. 399. Hagst. 400. Hagst. 401. Hagst. 402. Hagst. 403. Hagst. 404. Hagst. 405. Hagst. 406. Hagst. 407. Hagst. 408. Hagst. 409. Hagst. 410. Hagst. 411. Hagst. 412. Hagst. 413. Hagst. 414. Hagst. 415. Hagst. 416. Hagst. 417. Hagst. 418. Hagst. 419. Hagst. 420. Hagst. 421. Hagst. 422. Hagst. 423. Hagst. 424. Hagst. 425. Hagst. 426. Hagst. 427. Hagst. 428. Hagst. 429. Hagst. 430. Hagst. 431. Hagst. 432. Hagst. 433. Hagst. 434. Hagst. 435. Hagst. 436. Hagst. 437. Hagst. 438. Hagst. 439. Hagst. 440. Hagst. 441. Hagst. 442. Hagst. 443. Hagst. 444. Hagst. 445. Hagst. 446. Hagst. 447. Hagst. 448. Hagst. 449. Hagst. 450. Hagst. 451. Hagst. 452. Hagst. 453. Hagst. 454. Hagst. 455. Hagst. 456. Hagst. 457. Hagst. 458. Hagst. 459. Hagst. 460. Hagst. 461. Hagst. 462. Hagst. 463. Hagst. 464. Hagst. 465. Hagst. 466. Hagst. 467. Hagst. 468. Hagst. 469. Hagst. 470. Hagst. 471. Hagst. 472. Hagst. 473. Hagst. 474. Hagst. 475. Hagst. 476. Hagst. 477. Hagst. 478. Hagst. 479. Hagst. 480. Hagst. 481. Hagst. 482. Hagst. 483. Hagst. 484. Hagst. 485. Hagst. 486. Hagst. 487. Hagst. 488. Hagst. 489. Hagst. 490. Hagst. 491. Hagst. 492. Hagst. 493. Hagst. 494. Hagst. 495. Hagst. 496. Hagst. 497. Hagst. 498. Hagst. 499. Hagst. 500. Hagst. 501. Hagst. 502. Hagst. 503. Hagst. 504. Hagst. 505. Hagst. 506. Hagst. 507. Hagst. 508. Hagst. 509. Hagst. 510. Hagst. 511. Hagst. 512. Hagst. 513. Hagst. 514. Hagst. 515. Hagst. 516. Hagst. 517. Hagst. 518. Hagst. 519. Hagst. 520. Hagst. 521. Hagst. 522. Hagst. 523. Hagst. 524. Hagst. 525. Hagst. 526. Hagst. 527. Hagst. 528. Hagst. 529. Hagst. 530. Hagst. 531. Hagst. 532. Hagst. 533. Hagst. 534. Hagst. 535. Hagst. 536. Hagst. 537. Hagst. 538. Hagst. 539. Hagst. 540. Hagst. 541. Hagst. 542. Hagst. 543. Hagst. 544. Hagst. 545. Hagst. 546. Hagst. 547. Hagst. 548. Hagst. 549. Hagst. 550. Hagst. 551. Hagst. 552. Hagst. 553. Hagst. 554. Hagst. 555. Hagst. 556. Hagst. 557. Hagst. 558. Hagst. 559. Hagst. 560. Hagst. 561. Hagst. 562. Hagst. 563. Hagst. 564. Hagst. 565. Hagst. 566. Hagst. 567. Hagst. 568. Hagst. 569. Hagst. 570. Hagst. 571. Hagst. 572. Hagst. 573. Hagst. 574. Hagst. 575. Hagst. 576. Hagst. 577. Hagst. 578. Hagst. 579. Hagst. 580. Hagst. 581. Hagst. 582. Hagst. 583. Hagst. 584. Hagst. 585. Hagst. 586. Hagst. 587. Hagst. 588. Hagst. 589. Hagst. 590. Hagst. 591. Hagst. 592. Hagst. 593. Hagst. 594. Hagst. 595. Hagst. 596. Hagst. 597. Hagst. 598. Hagst. 599. Hagst. 600. Hagst. 601. Hagst. 602. Hagst. 603. Hagst. 604. Hagst. 605. Hagst. 606. Hagst. 607. Hagst. 608. Hagst. 609. Hagst. 610. Hagst. 611. Hagst. 612. Hagst. 613. Hagst. 614. Hagst. 615. Hagst. 616. Hagst. 617. Hagst. 618. Hagst. 619. Hagst. 620. Hagst. 621. Hagst. 622. Hagst. 623. Hagst. 624. Hagst. 625. Hagst. 626. Hagst. 627. Hagst. 628. Hagst. 629. Hagst. 630. Hagst. 631. Hagst. 632. Hagst. 633. Hagst. 634. Hagst. 635. Hagst. 636. Hagst. 637. Hagst. 638. Hagst. 639. Hagst. 640. Hagst. 641. Hagst. 642. Hagst. 643. Hagst. 644. Hagst. 645. Hagst. 646. Hagst. 647. Hagst. 648. Hagst. 649. Hagst. 650. Hagst. 651. Hagst. 652. Hagst. 653. Hagst. 654. Hagst. 655. Hagst. 656. Hagst. 657. Hagst. 658. Hagst. 659. Hagst. 660. Hagst. 661. Hagst. 662. Hagst. 663. Hagst. 664. Hagst. 665. Hagst. 666. Hagst. 667. Hagst. 668. Hagst. 669. Hagst. 670. Hagst. 671. Hagst. 672. Hagst. 673. Hagst. 674. Hagst. 675. Hagst. 676. Hagst. 677. Hagst. 678. Hagst. 679. Hagst. 680. Hagst. 681. Hagst. 682. Hagst. 683. Hagst. 684. Hagst. 685. Hagst. 686. Hagst. 687. Hagst. 688. Hagst. 689. Hagst. 690. Hagst. 691. Hagst. 692. Hagst. 693. Hagst. 694. Hagst. 695. Hagst. 696. Hagst. 697. Hagst. 698. Hagst. 699. Hagst. 700. Hagst. 701. Hagst. 702. Hagst. 703. Hagst. 704. Hagst. 705. Hagst. 706. Hagst. 707. Hagst. 708. Hagst. 709. Hagst. 710. Hagst. 711. Hagst. 712. Hagst. 713. Hagst. 714. Hagst. 715. Hagst. 716. Hagst. 717. Hagst. 718. Hagst. 719. Hagst. 720. Hagst. 721. Hagst. 722. Hagst. 723. Hagst. 724. Hagst. 725. Hagst. 726. Hagst. 727. Hagst. 728. Hagst. 729. Hagst. 730. Hagst. 731. Hagst. 732. Hagst. 733. Hagst. 734. Hagst. 735. Hagst. 736. Hagst. 737. Hagst. 738. Hagst. 739. Hagst. 740. Hagst. 741. Hagst. 742. Hagst. 743. Hagst. 744. Hagst. 745. Hagst. 746. Hagst. 747. Hagst. 748. Hagst. 749. Hagst. 750. Hagst. 751. Hagst. 752. Hagst. 753. Hagst. 754. Hagst. 755. Hagst. 756. Hagst. 757. Hagst. 758. Hagst. 759. Hagst. 760. Hagst. 761. Hagst. 762. Hagst. 763. Hagst. 764. Hagst. 765. Hagst. 766. Hagst. 767. Hagst. 768. Hagst. 769. Hagst. 770. Hagst. 771. Hagst. 772. Hagst. 773. Hagst. 774. Hagst. 775. Hagst. 776. Hagst. 777. Hagst. 778. Hagst. 779. Hagst. 780. Hagst. 781. Hagst. 782. Hagst. 783. Hagst. 784. Hagst. 785. Hagst. 786. Hagst. 787. Hagst. 788. Hagst. 789. Hagst. 790. Hagst. 7

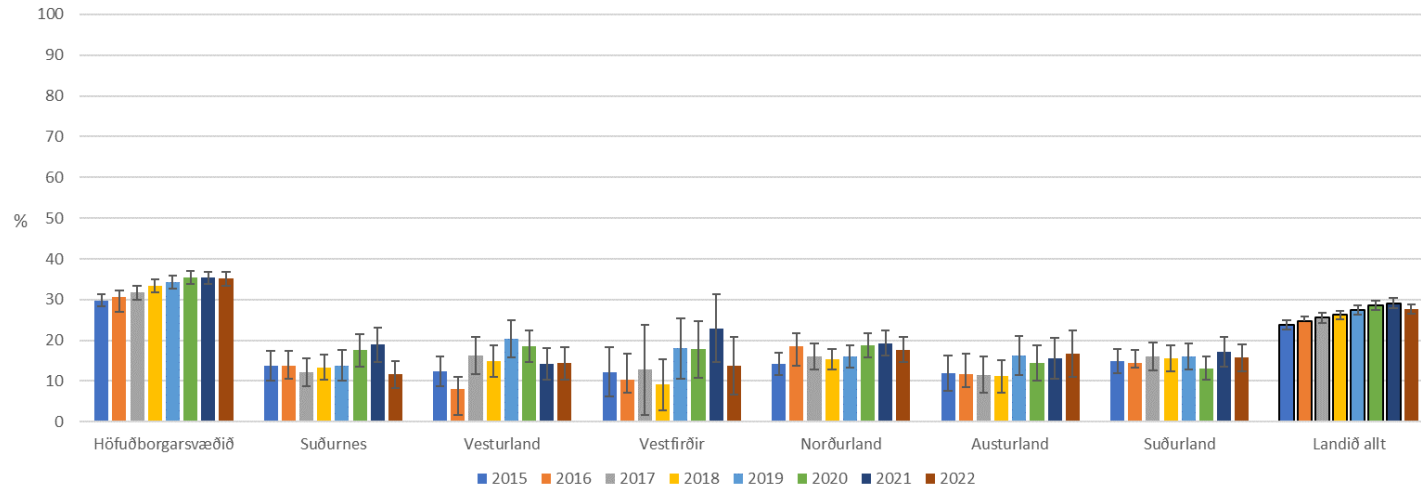

Samfélag	1	Íbúafjöldi
	2	Íbúafjöldi (fjölgun/fækkun)
	3	Háskólamenntaðir, kk
	4	Háskólamenntaðir, kvk
	5	Ótti við glæpi í nærumhverfi, fullorðnir
	6	Atvinnuleysi
	7	Fjárhagserfiðleikar
	8	Búa í leiguhúsnæði

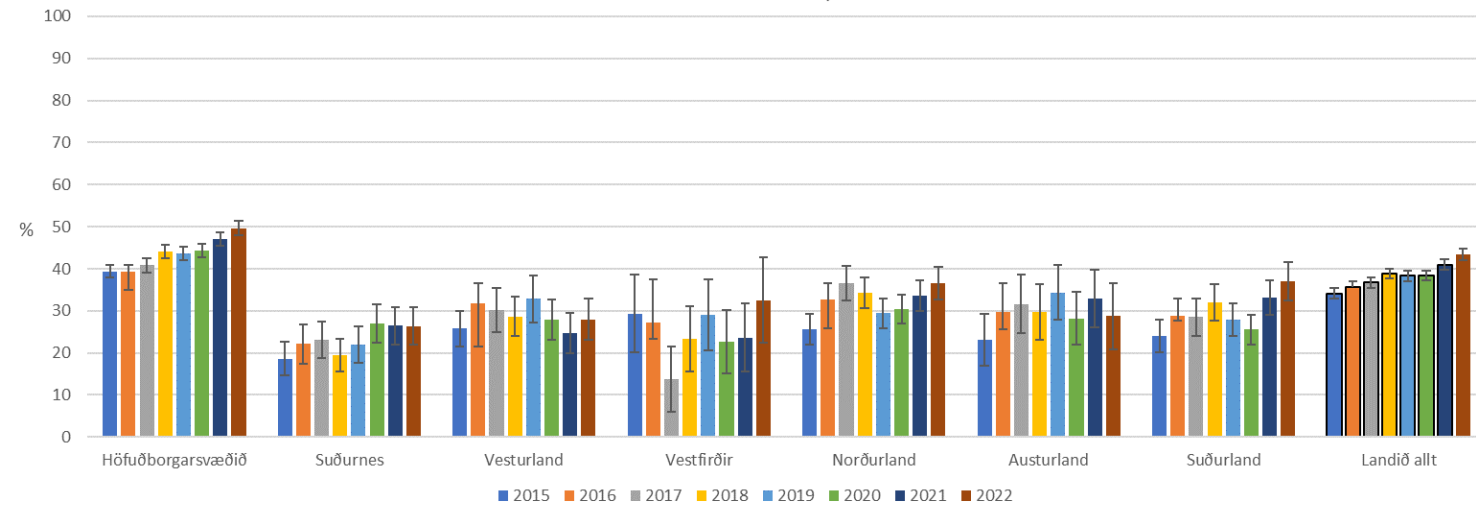

Samfélag - Menntun

Háskólamenntaðir, kk

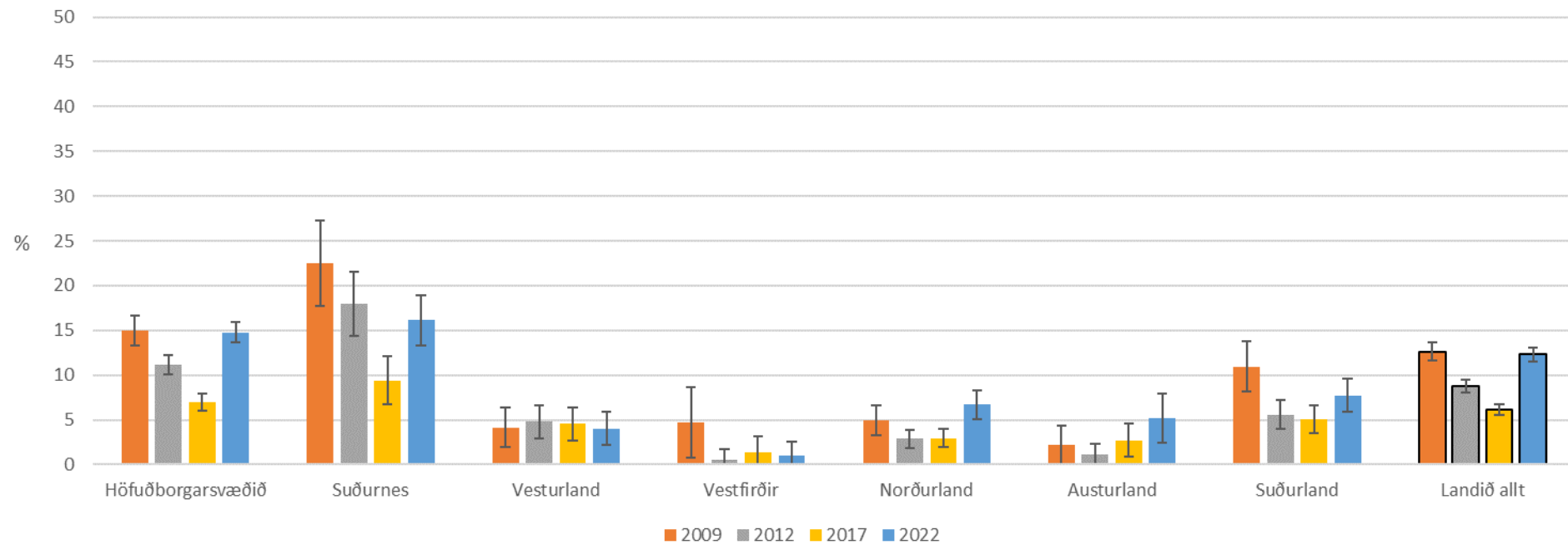
Háskólamenntaðir, kvk

Háskólamenntaðir, hlutfall þeirra sem lokið hefur háskólamenntun, 25-74 ára

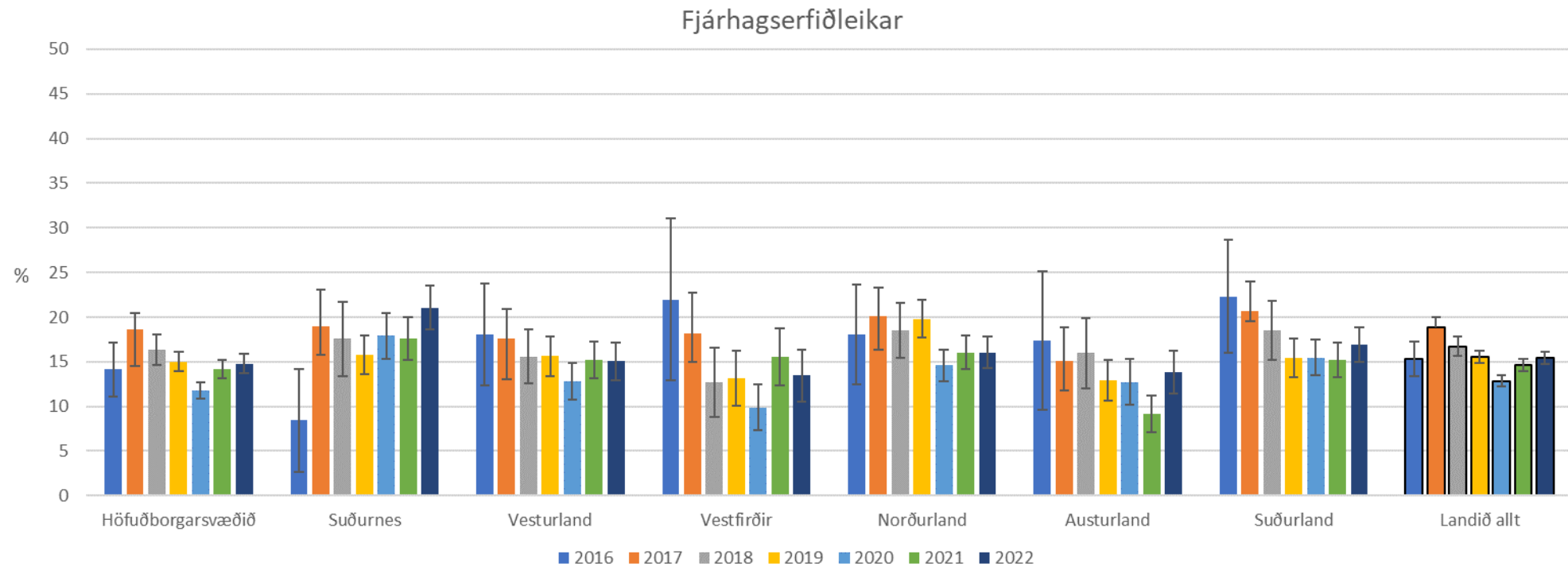
Ótti við glæpi í nærumhverfi

Hlutfall fólks sem er mjög eða frekar sammála fullyrðingunni: Ég óttast glæpi þar sem ég bý

Samfélag - fjárhagserfiðleikar

Hlutfall fullorðinna sem á frekar eða mjög erfitt með að ná endum saman

HEILSA OG SJÚKDÓMAR

Sigríður Haraldsd. Elínardóttir

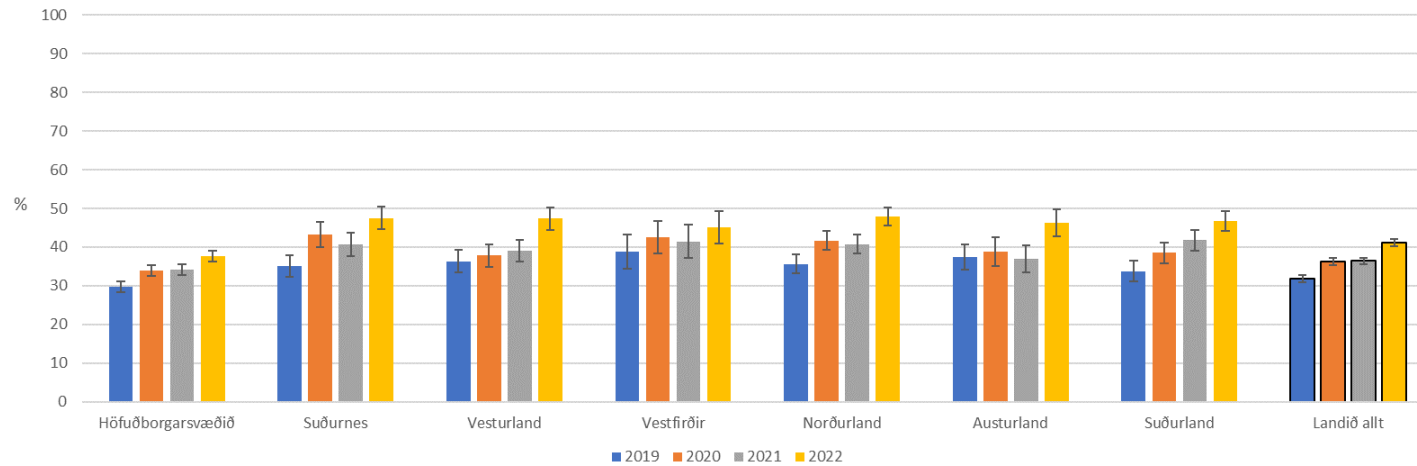
Heilsa og sjúkdómar	26	Líkamleg heilsa sæmileg/léleg, fullorðnir
	27	Andleg heilsa sæmileg/léleg, fullorðnir
	28	Kulnun fullorðinna, kk
	29	Kulnun fullorðinna, kvk
	30	Þunglyndislyfjanotkun
	31	Líkamsþyngdarstuðull ≥ 30 , fullorðnir
	32	Blóðsykurslækkandi lyf, önnur en insúlín
	33	Ótímabær dauðsföll v/langvinnra sjúkdóma
	34	Sýkla lyfjaávisanir < 5 ára
	35	COVID-19 greiningar
	36	Örvunarbólusetning gegn COVID-19
	37	Bólusetningar barna, 12 mánaða
	38	Inflúensubólusetning ≥ 60 ára
	39	Skimun fyrir leghálskrabbameini
40	Skimun fyrir brjóstakrabbameini	
41	Heilsugæsluheimsóknir	
42	Sérfræðingsheimsóknir	
43	Höfðu ekki efni á lækniþjónustu, fullorðnir	
44	Biðlisti eftir hjúkrunarrými, ≥ 67 ára	

Heilsa og sjúkdómar – líkamleg og andleg heilsa

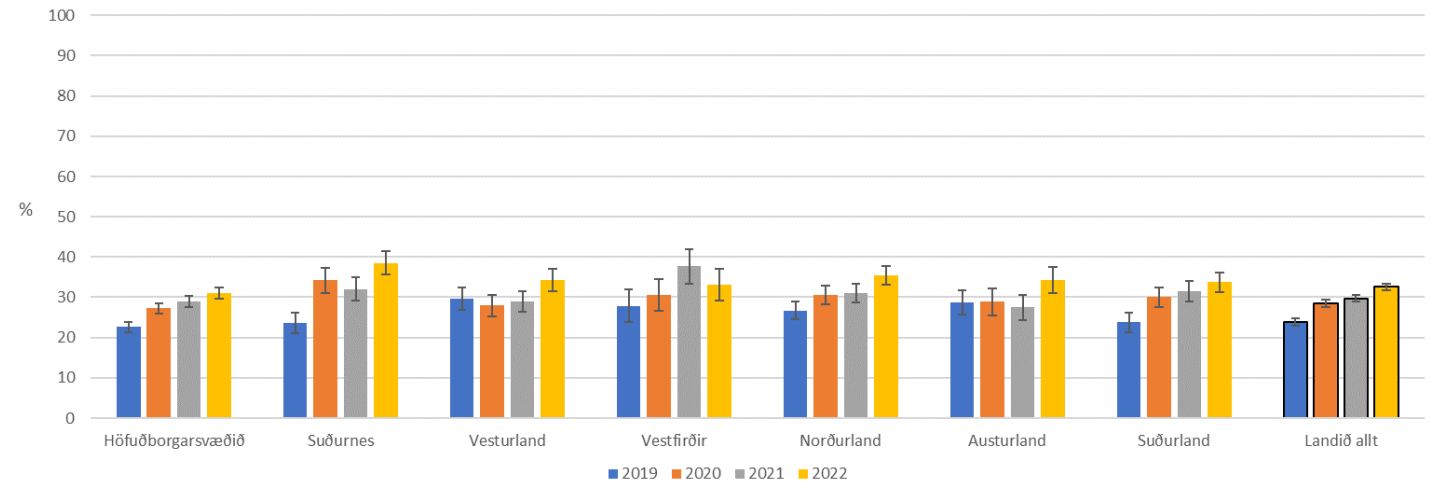
Embætti landlæknis

Líkamleg heilsa sæmileg/léleg, fullorðnir

Hlutfall þeirra sem metur líkamlega heilsu sína sæmilega eða lélega

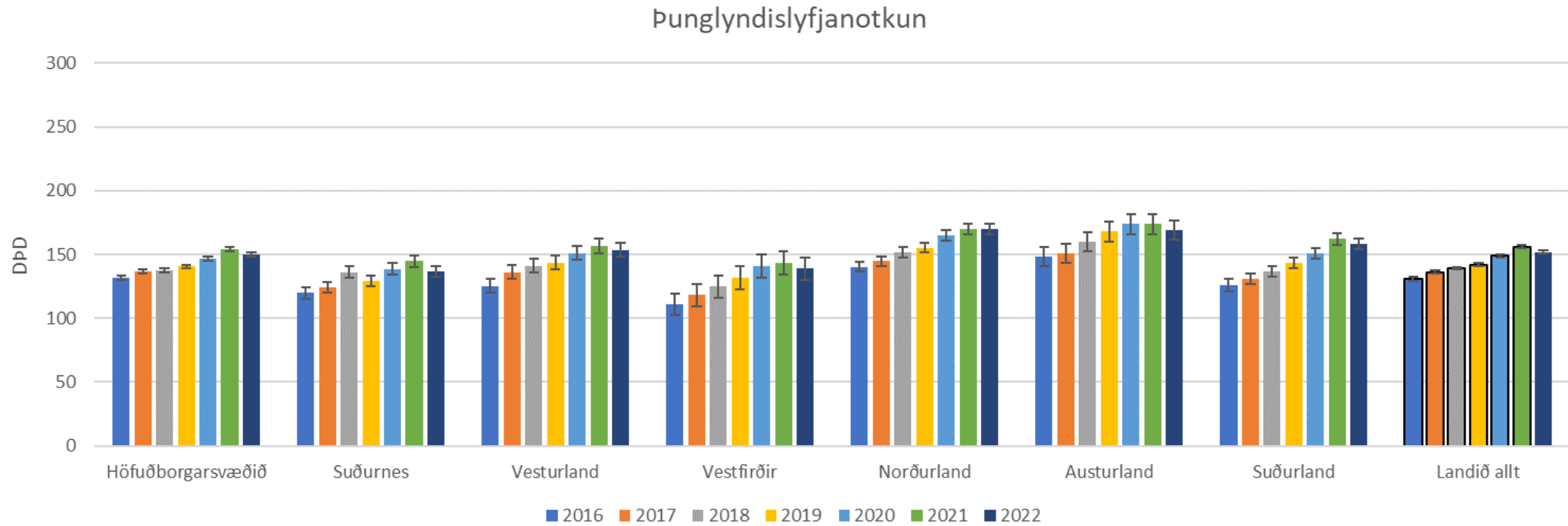
Andleg heilsa sæmileg/léleg, fullorðnir

Hlutfall þeirra sem metur andlega heilsu sína sæmilega eða lélega

Heilsa og sjúkdómar – þunglyndi

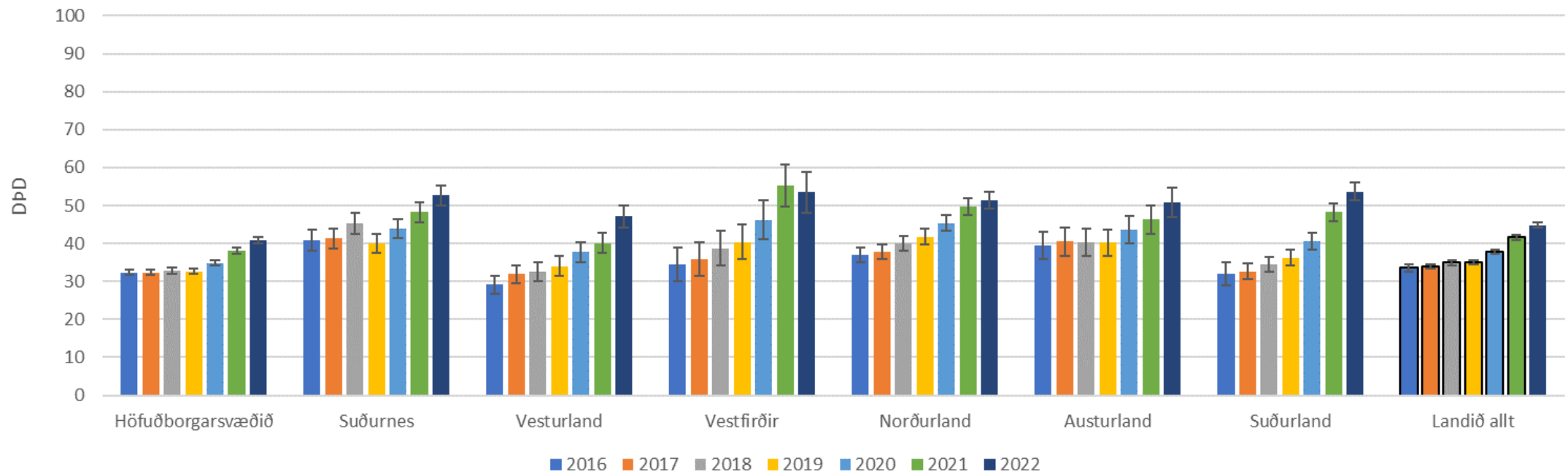

Notkun þunglyndislyfja, skilgreindir dagskammtar fyrir hverja 1.000 íbúa á dag

Heilsa og sjúkdómar - sykursýki

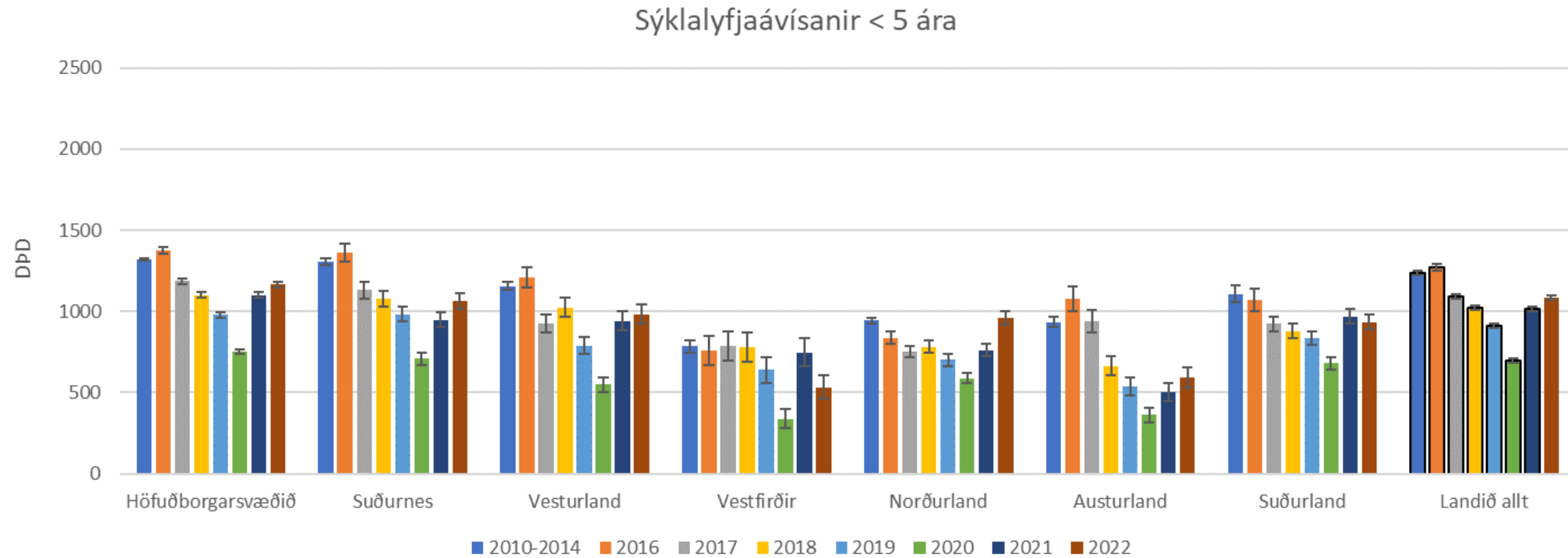
Blóðsykurslækkandi lyf, önnur en insúlín

Notkun blóðsykurslækkandi lyfja, skilgreindir dagskammtar fyrir hverja 1.000 íbúa á dag

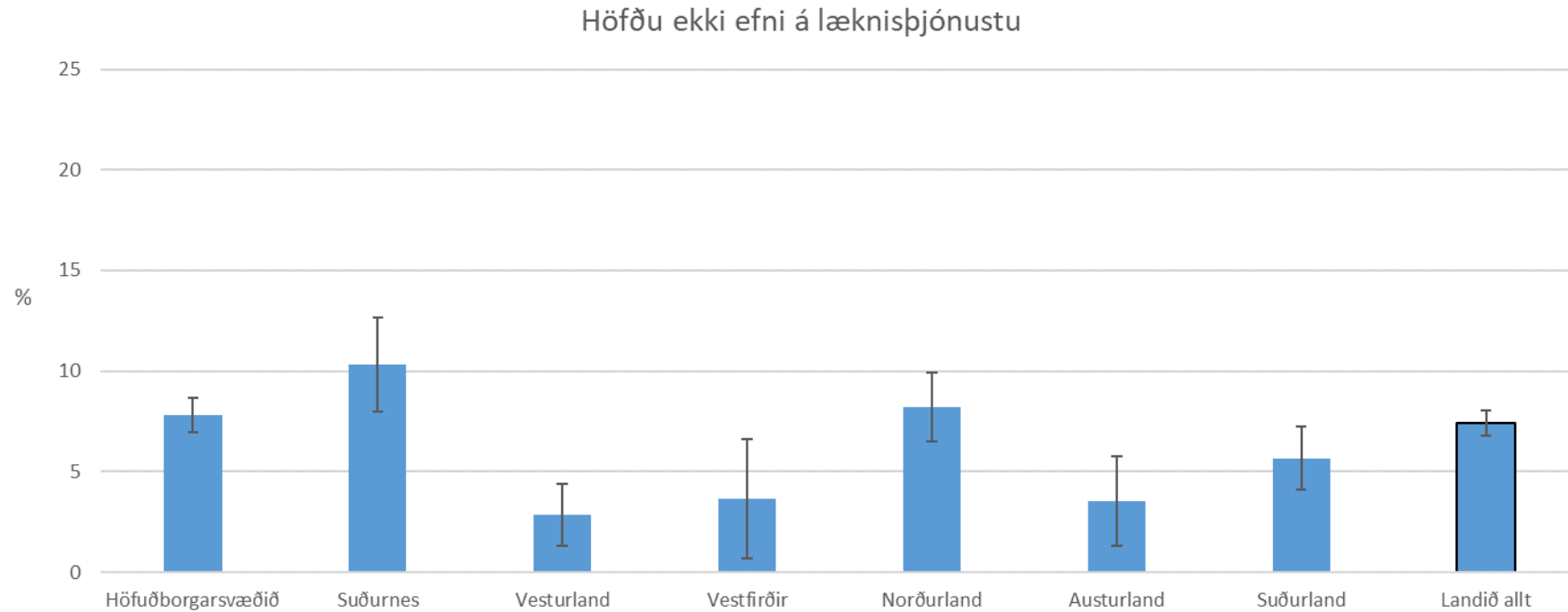
Heilsa og sjúkdómar - sýklalyfjanotkun

Sýklalyfjanotkun undir 5 ára, fjöldi ávísana á 1.000 íbúa

Heilsa og sjúkdómar – aðgengi að þjónustu

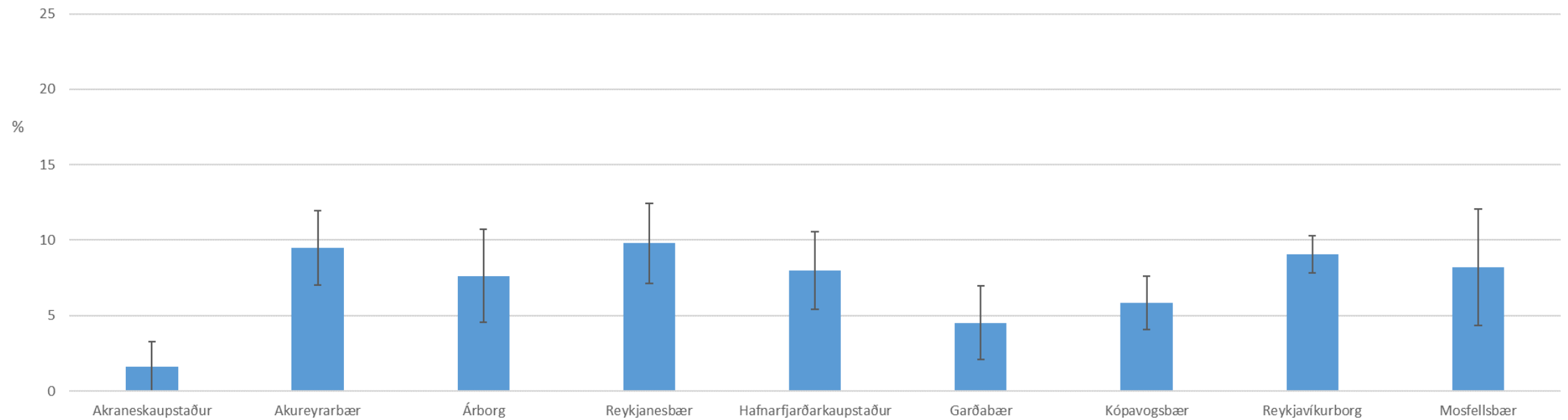
Hlutfall fullorðins fólks sem leitaði ekki til læknis á síðastliðnum 12 mánuðum vegna þess að það hafði ekki efni á því.

Heilsa og sjúkdómar – aðgengi að þjónustu

Embætti landlæknis

Höfðu ekki efni á lækniþjónustu

Hlutfall fullorðins fólks sem leitaði ekki til læknis á síðastliðnum 12 mánuðum vegna þess að það hafði ekki efni á því.

LIFNAÐARHÆTTIR OG LÍÐAN

Dóra Guðrún Guðmundsdóttir

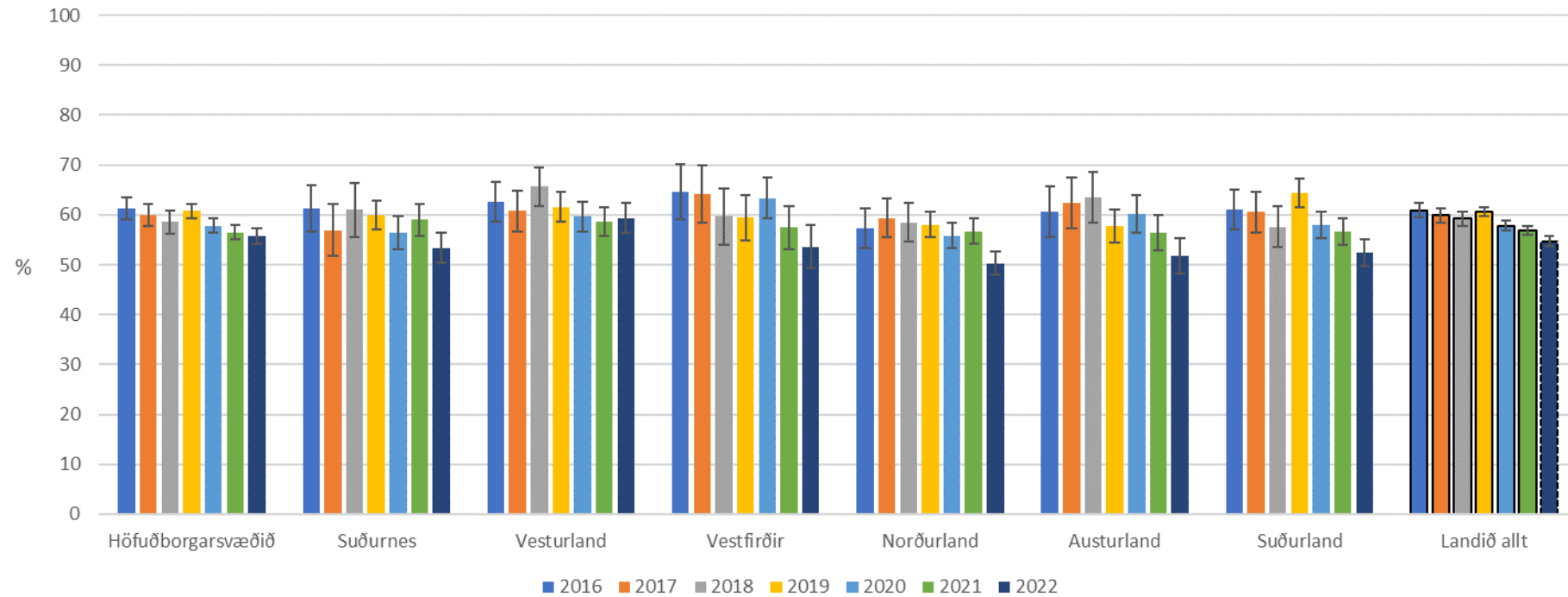

Lífnaðarhættir og líðan

Lífnaðarhættir og líðan	9	Hamingja fullorðinna
	10	Einmanaleiki ungs fólks (18-34 ára)
	11	Kvíði (10. b.)
	12	Tilfinningalegur stuðningur (8.-10. b.)
	13	Orðið fyrir mismunun, fullorðnir
	14	D-vítamín (1. b.)
	15	Heilkornavöruneysla fullorðinna
	16	Gosdrykkjaneysla (4. b.)
	17	Hreyfing samkvæmt ráðleggingum (10. b.)
	18	Lítill röskleg hreyfing fullorðinna
	19	Virkur ferðamáti í skóla (7. b.)
	20	Reyna að létta sig, fullorðnir
	21	Áhættudrykkja fullorðinna
	22	Nikótínþúðanotkun (10. b.)
	23	Nikótínþúðanotkun ungs fólks, 18-34 ára
24	Verið beitt kynferðisofbeldi, kvk, fullorðnar	
25	Kynferðisofb. af hálfu jafnaldra, kvk (8.-10. b.)	

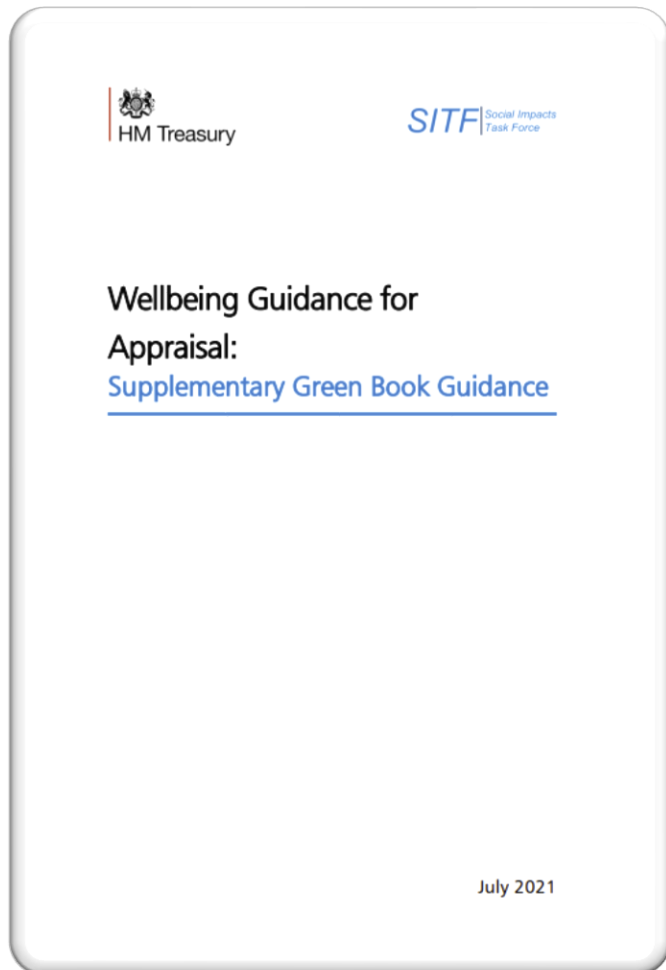
Hamingja fullorðinna

Hlutfall fullorðinna sem metur hamingju sína að minnsta kosti 8 á skalanum 1-10

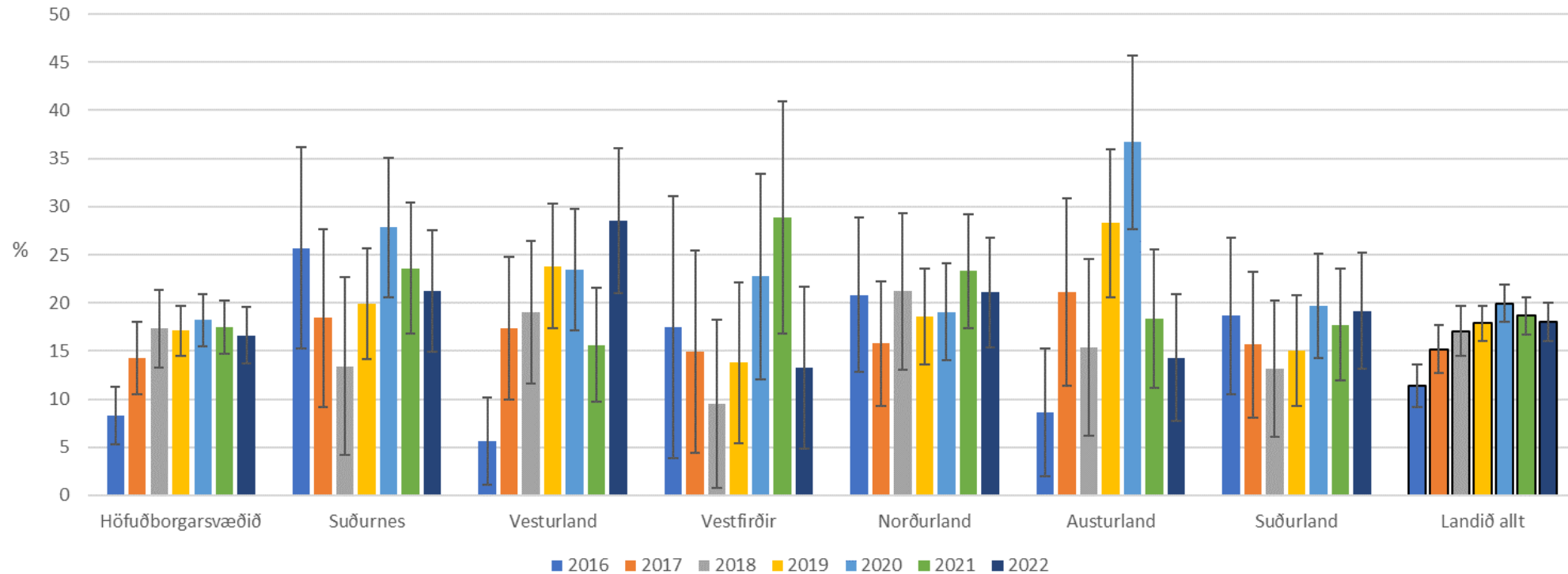
Óhamingja kostar samfélagið...

- Samkvæmt HM Treasury's Green book, þá er 1 stig í hamingju metið á:
 - 13,000 GBP á mann á ári eða rúmlega 2 milljónir íslenskra króna

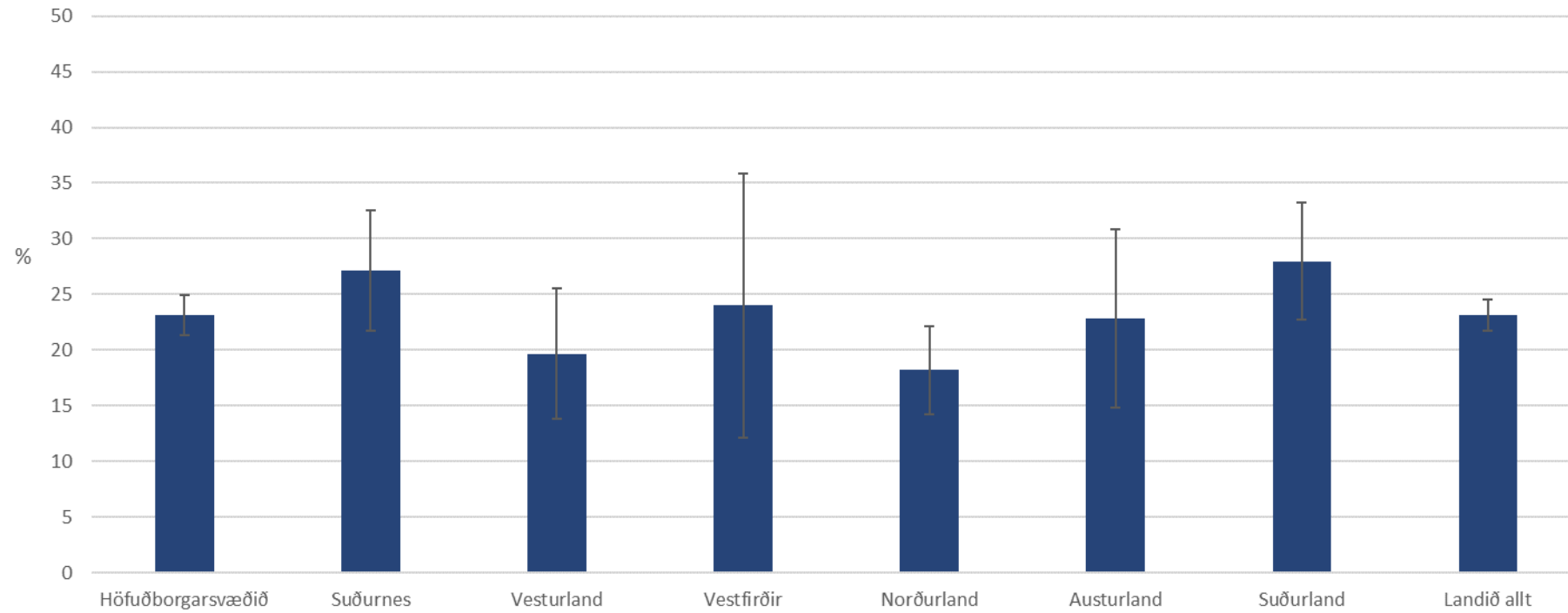
Einmanaleiki ungs fólks, 18-34 ára

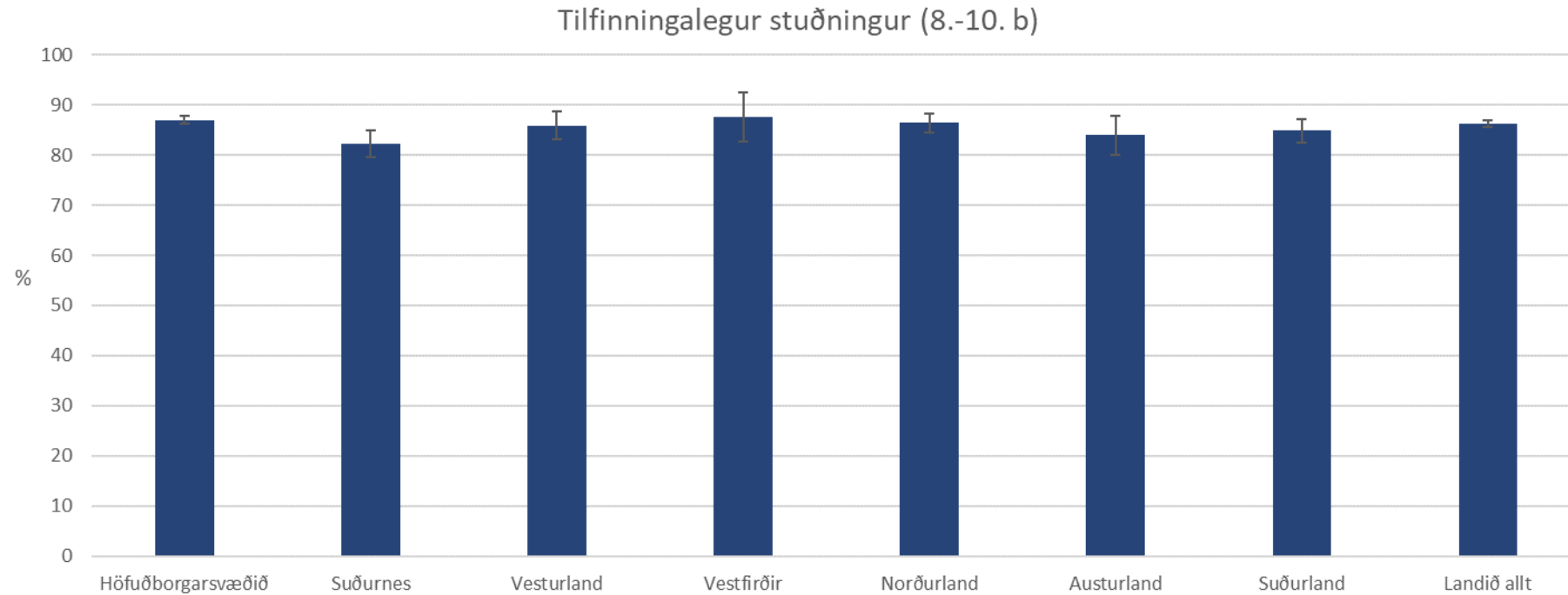

Hlutfall fullorðinna sem segist oft eða mjög oft finna fyrir einmanaleika

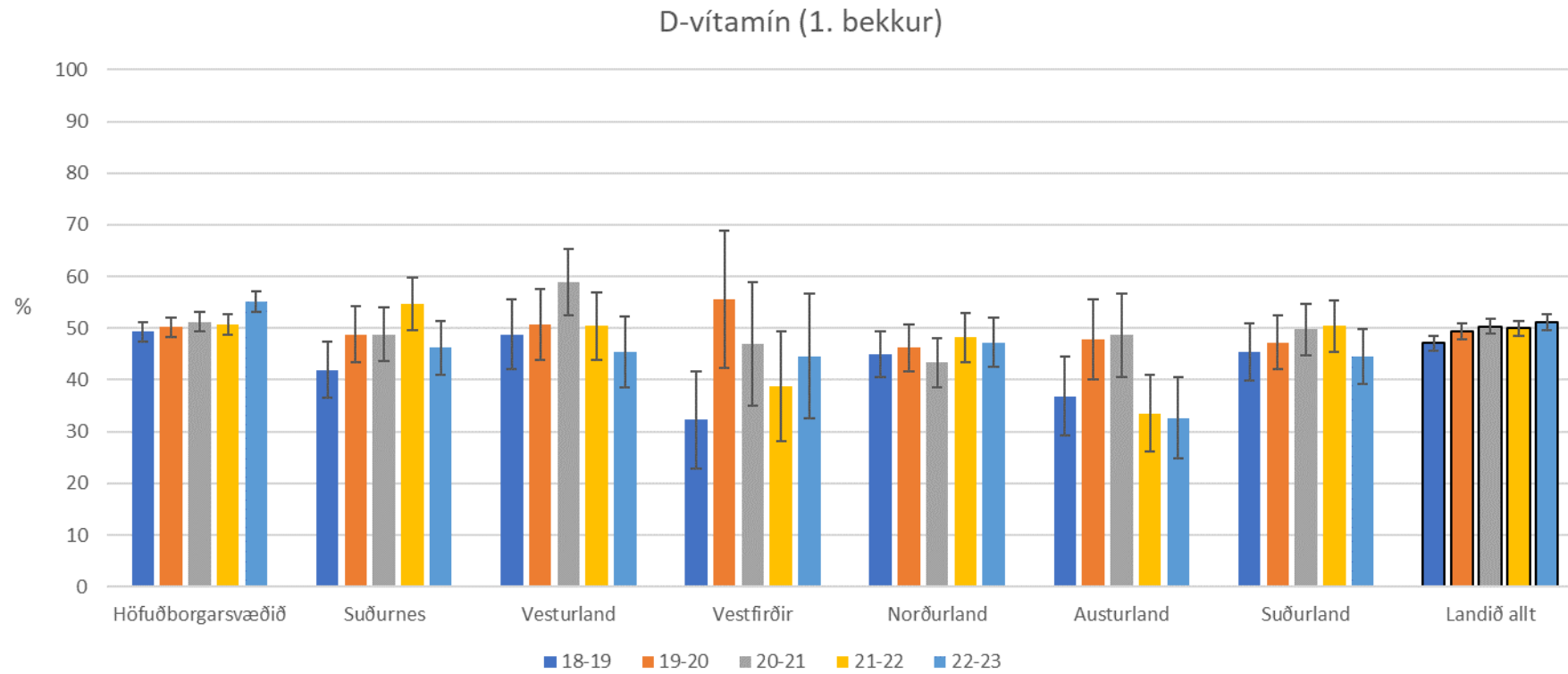

Fundið fyrir kvíða

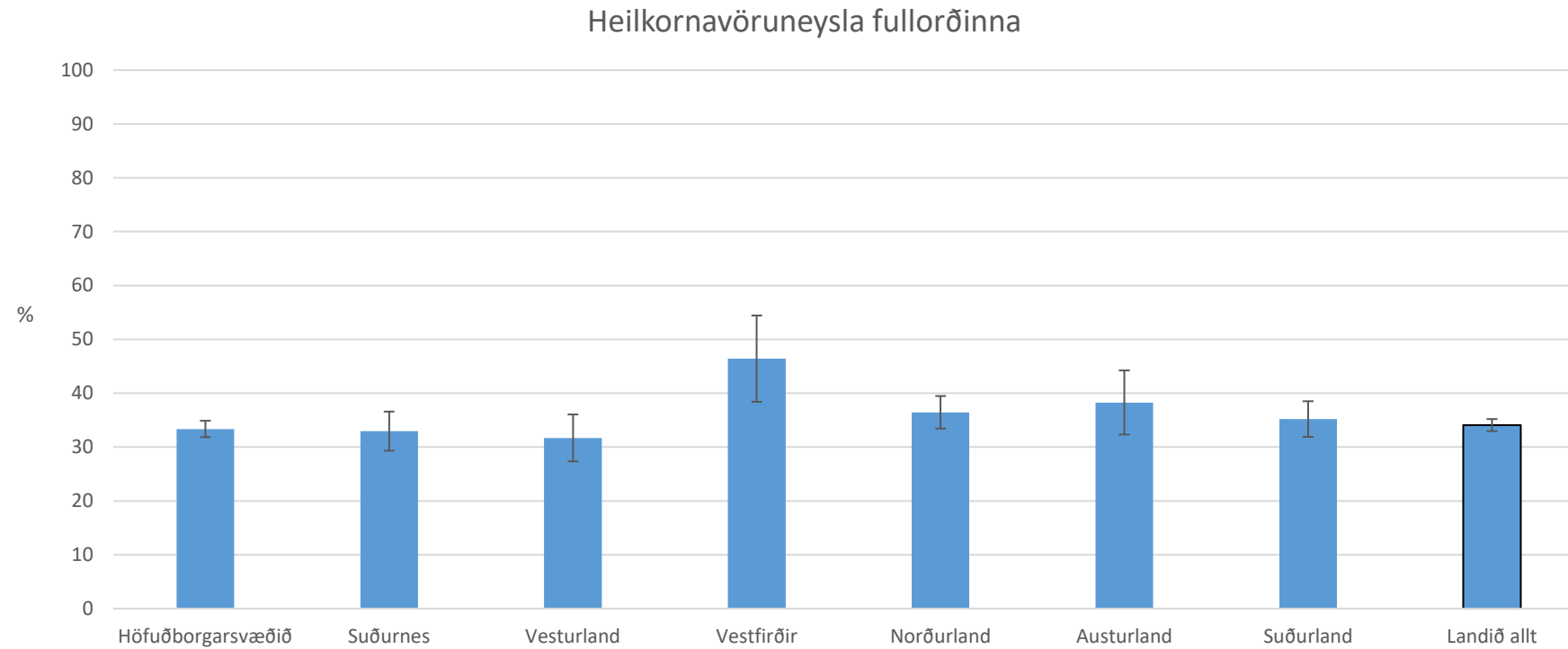

Hlutfall barna í 8.-10. bekk sem er sammála eða mjög sammála fullyrðingunni að þau fái tilfinningalegan stuðning og hjálp frá fjölskyldunni

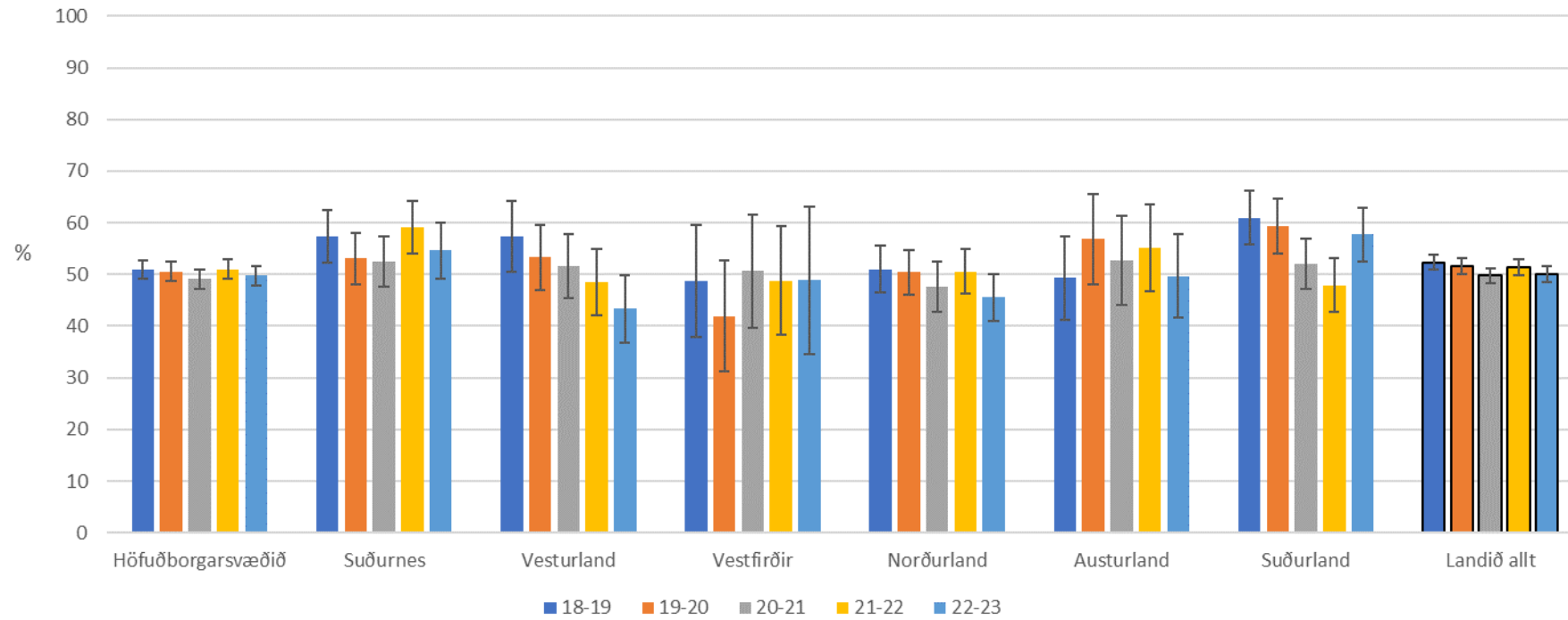
Hlutfall barna í 1. bekk sem tóku lýsi/D-vítamín daginn sem spurning var lögð fyrir

Hlutfall fullorðinna sem neytir heilkornavara daglega eða oftár (brauð með talið)

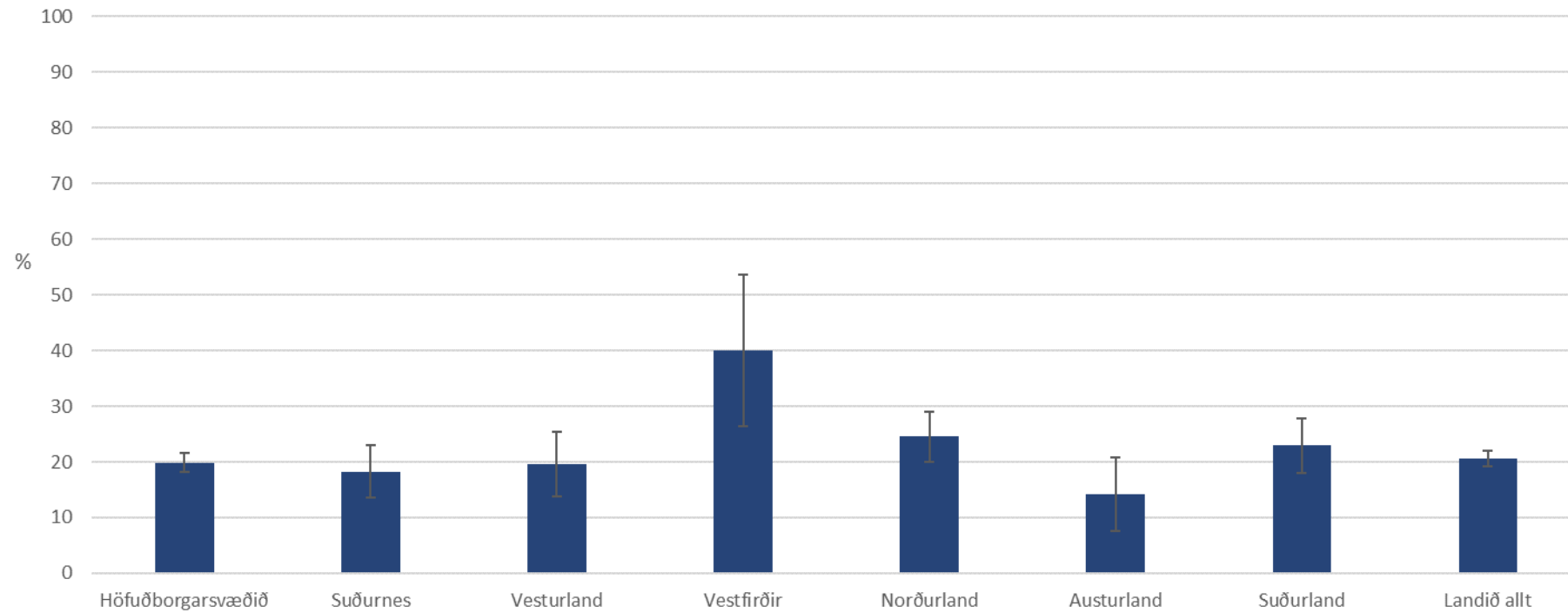
Gosdrykkjaneysla (4. bekkur)

Hlutfall nemenda í 4. bekk sem neytir gosdrykkja (sykraðra eða sykurlausra) 1-2svar í viku

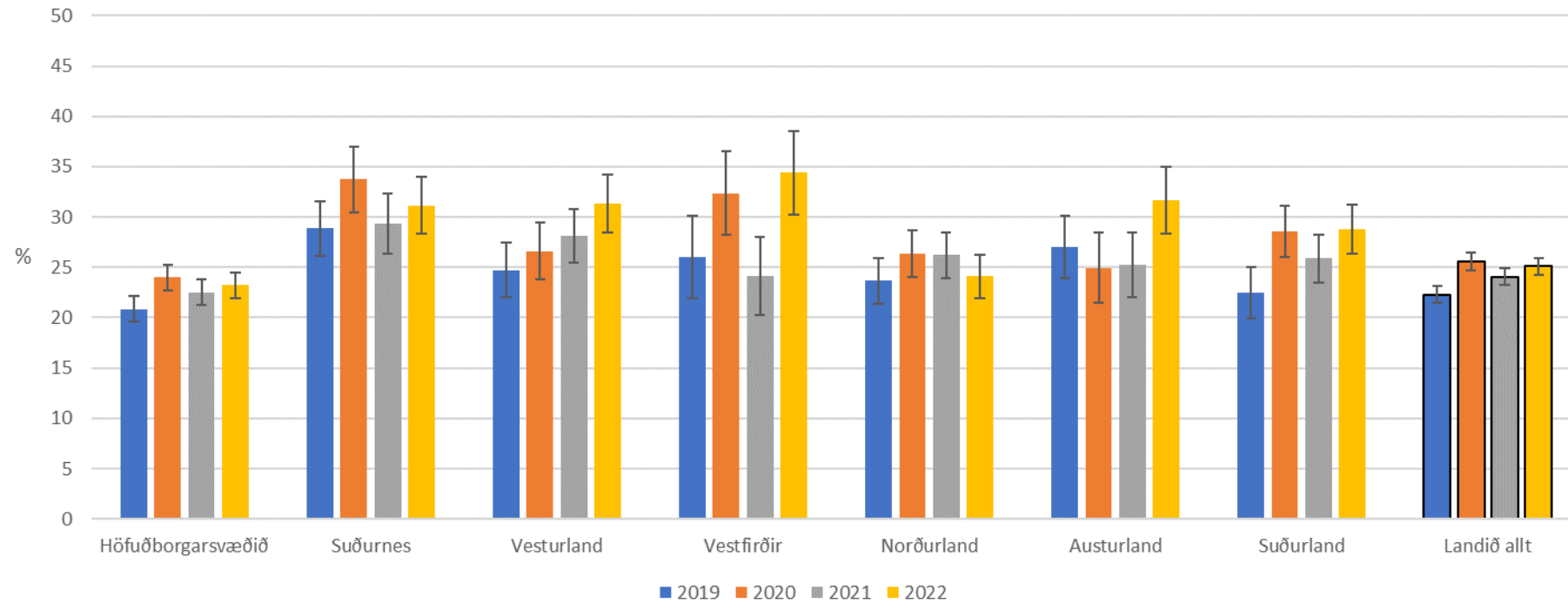
Hreyfing samkvæmt ráðleggingum (10. b)

Hlutfall barna í 10. bekk sem hreyfir sig daglega

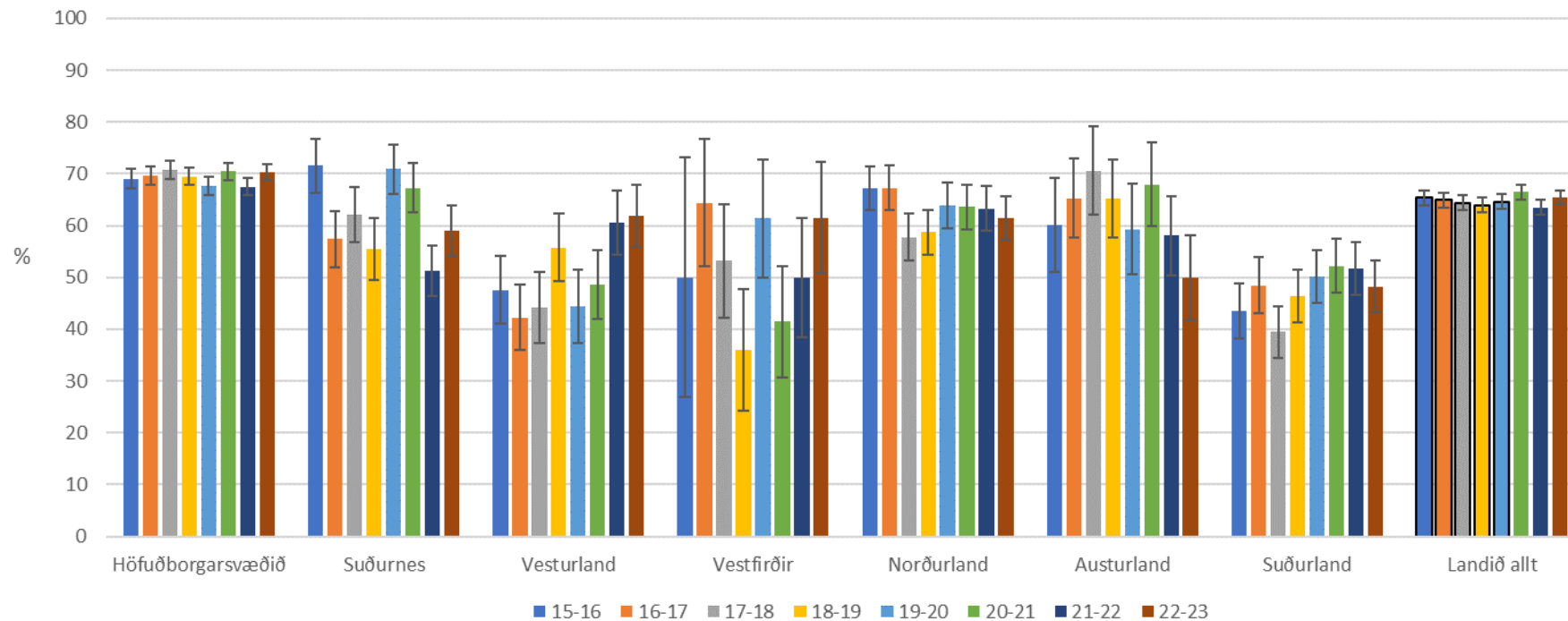
Lítill röskleg hreyfing fullorðinna

Hlutfall fullorðinna sem stundar litla miðlungserfiða eða erfiða hreyfingu (1 klist eða minna á viku)

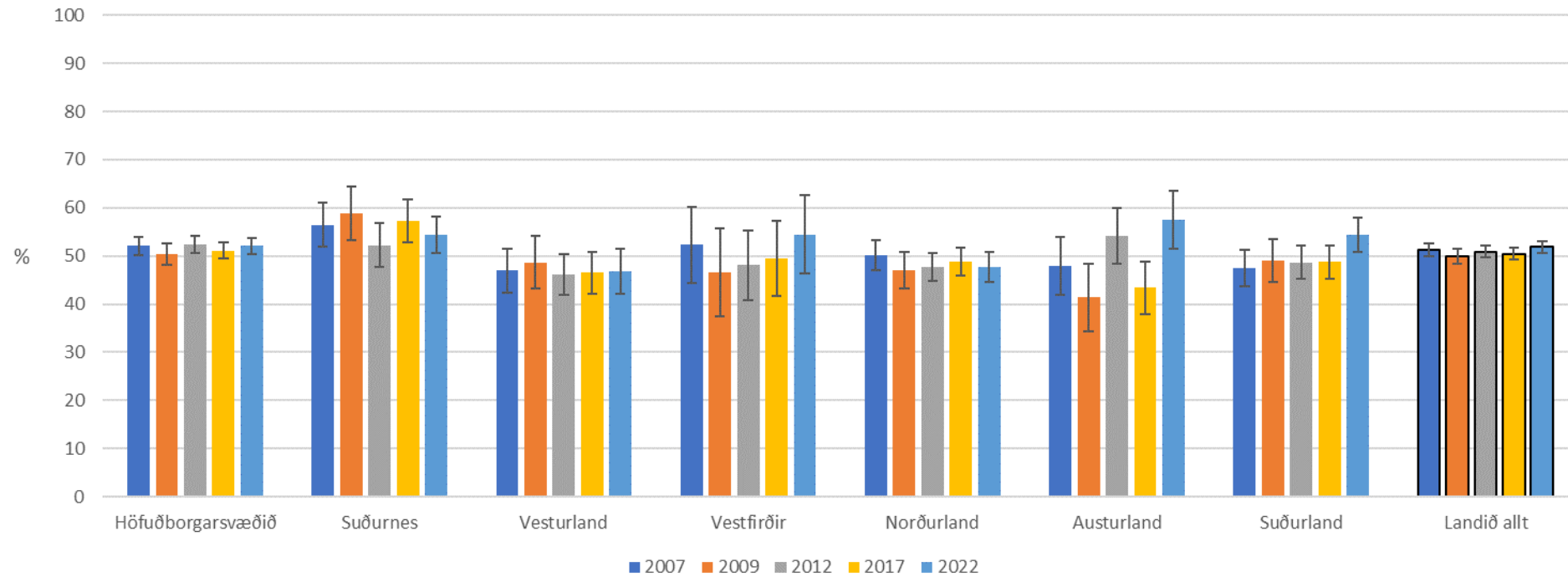
Virkur ferðamáti í skóla (7. bekkur)

Hlutfall nemenda í 7. bekk sem hjólar eða gengur í skólann á venjulegum degi.

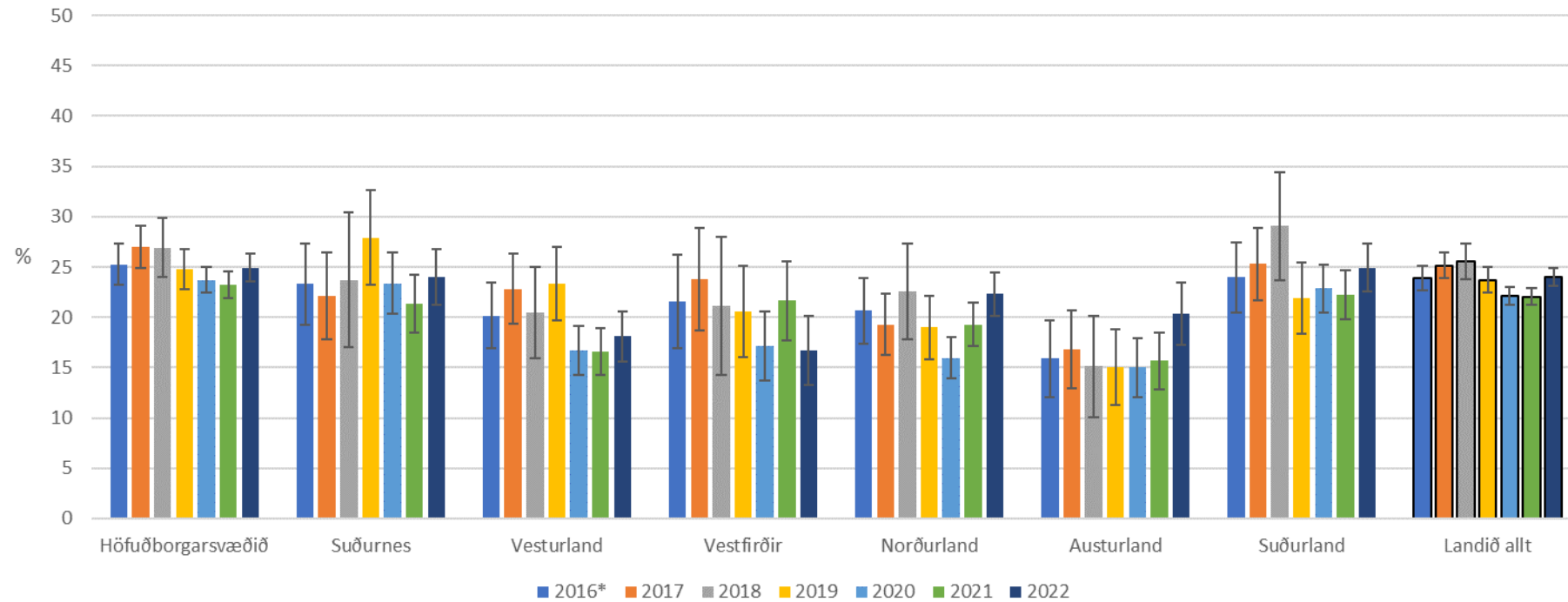
Reyna að létta sig, fullorðnir

Hlutfall fullorðinna sem hefur reynt að létta sig á síðastliðnum 12 mánuðum

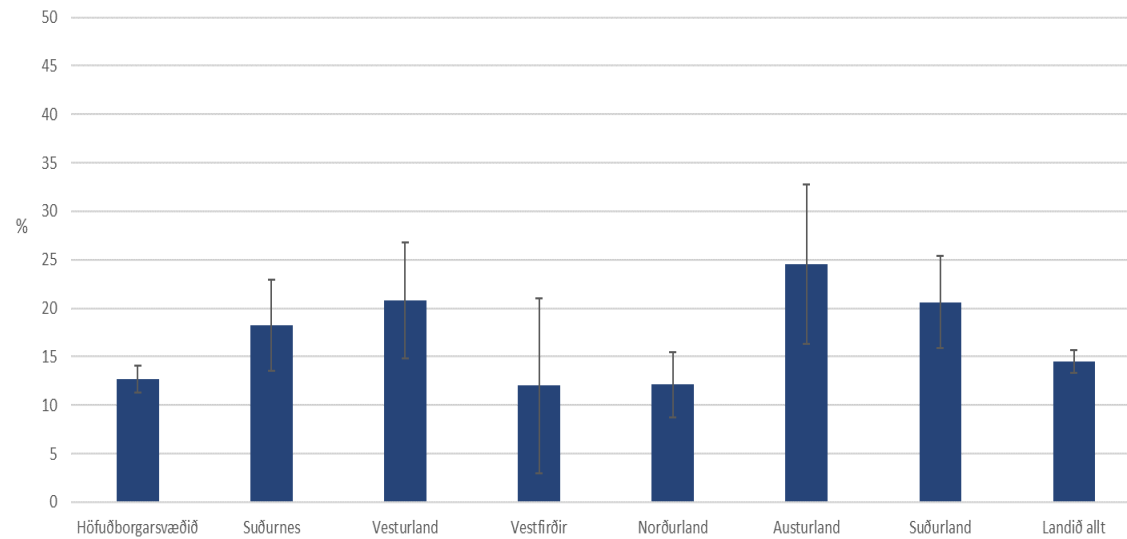
Áhættudrykkja fullorðinna

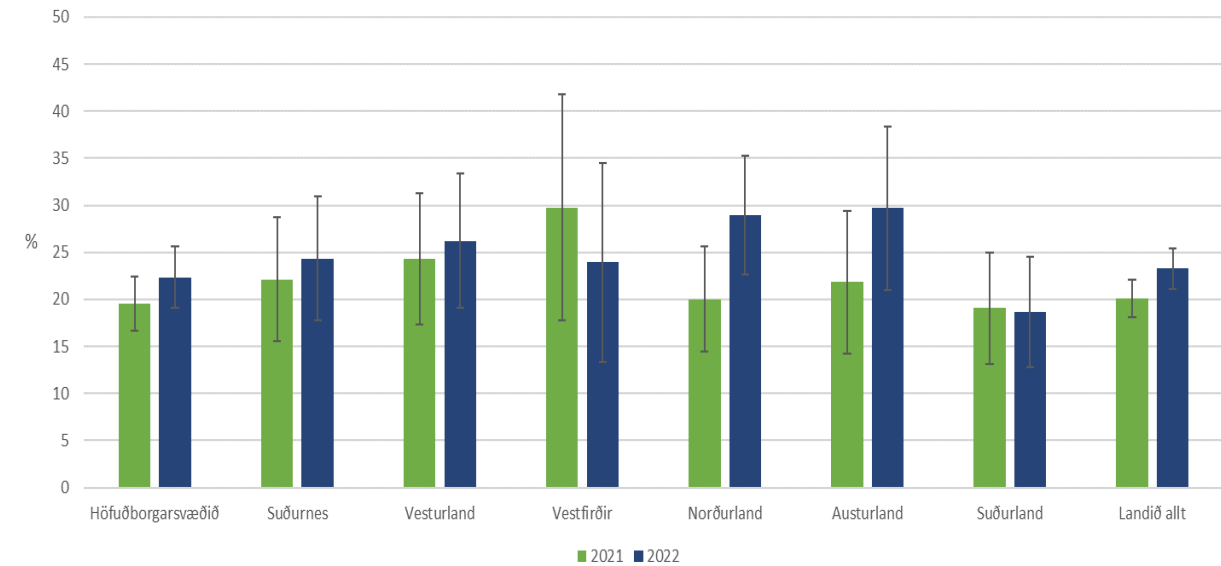
Hlutfall fullorðinna sem fellur undir þá skilgreiningu að vera með áhættusamt neyslumynstur áfengis

Nikótínþúðanotkun (10. b.)

Nikótínþúðanotkun ungs fólks, 18-34 ára

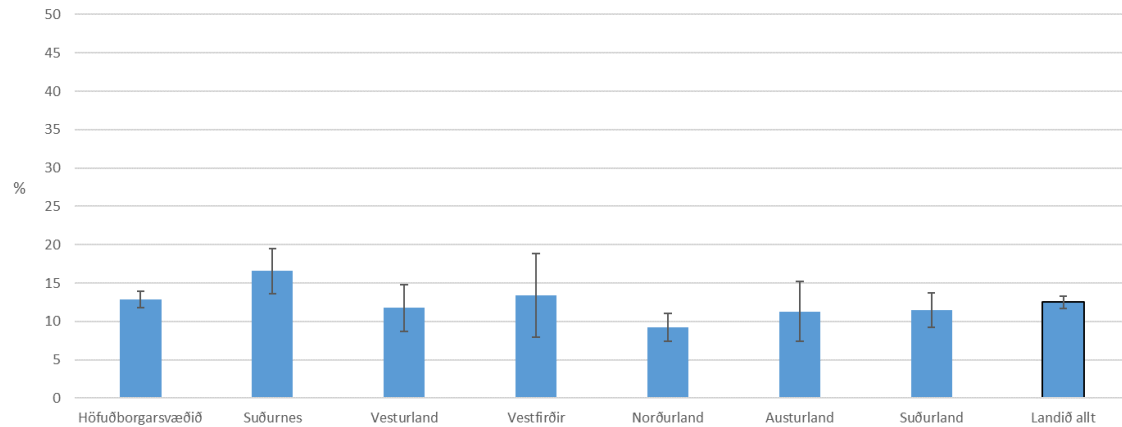
Hlutfall nemenda í 10. bekk sem hefur notað nikótínþúða einu sinni eða oft um ævina

Hlutfall 18-34 ára sem notar nikótínþúða

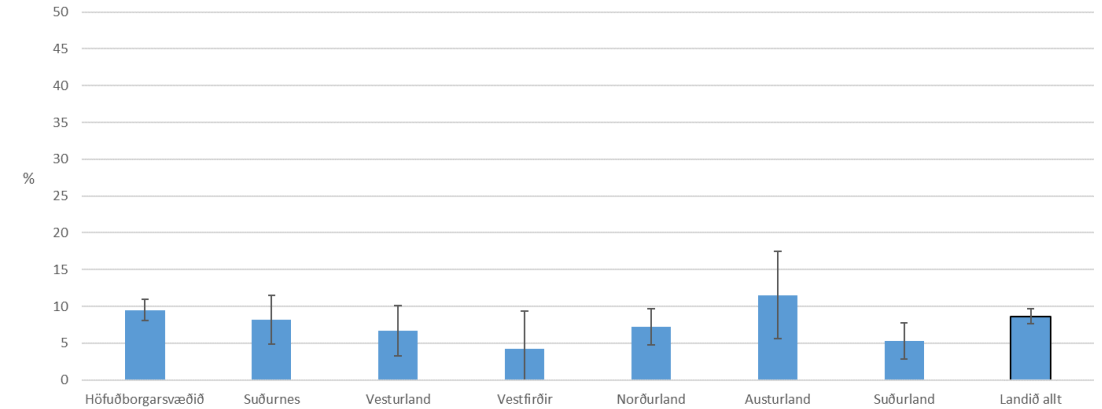
Mismunun

Orðið fyrir mismunun, fullorðnir

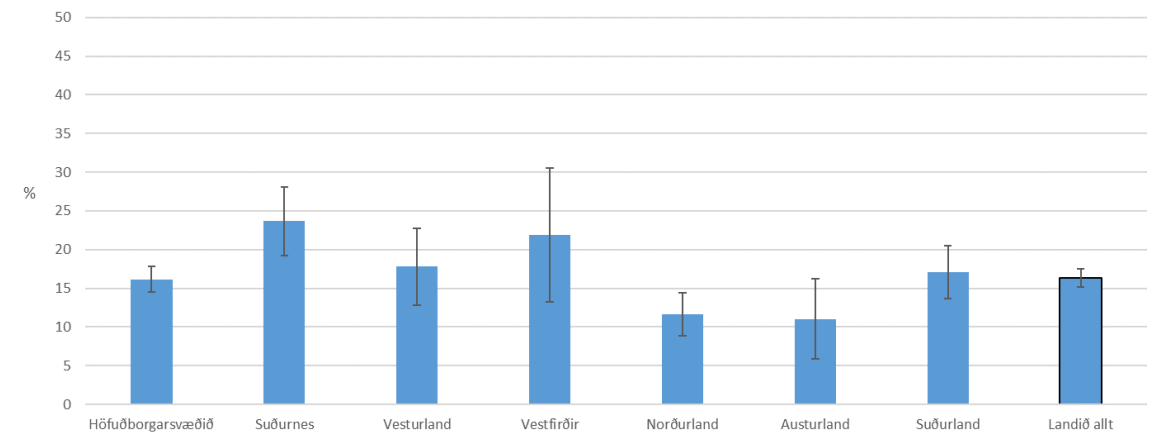

Hlutfall fullorðinna sem hefur orðið fyrir mismunun (oft/mjög oft), þ.e. óréttlátri, ógnandi, útilokandi eða niðrandi framkomu, eða fengið lakari meðferð eða þjónustu vegna aldurs, kyns, kynhneigðar, kynvitundar, þjóðernis eða uppruna, húðlitar eða kynþáttar, íslenskukunnáttu, trúar, fötlunar, holdafars eða starfs.

Orðið fyrir mismunun, fullorðnir – Karlar

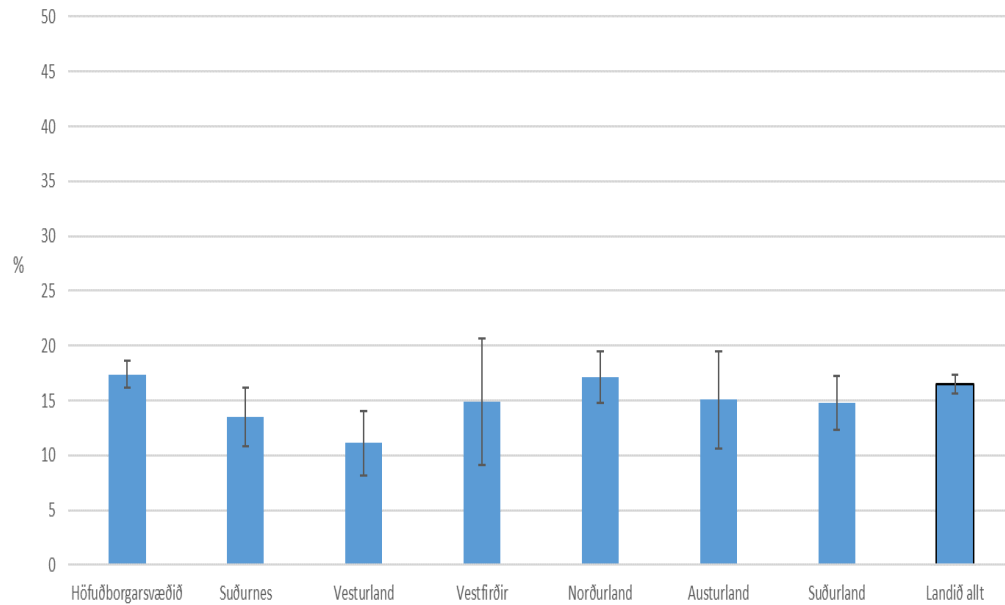

Orðið fyrir mismunun, fullorðnir – Konur

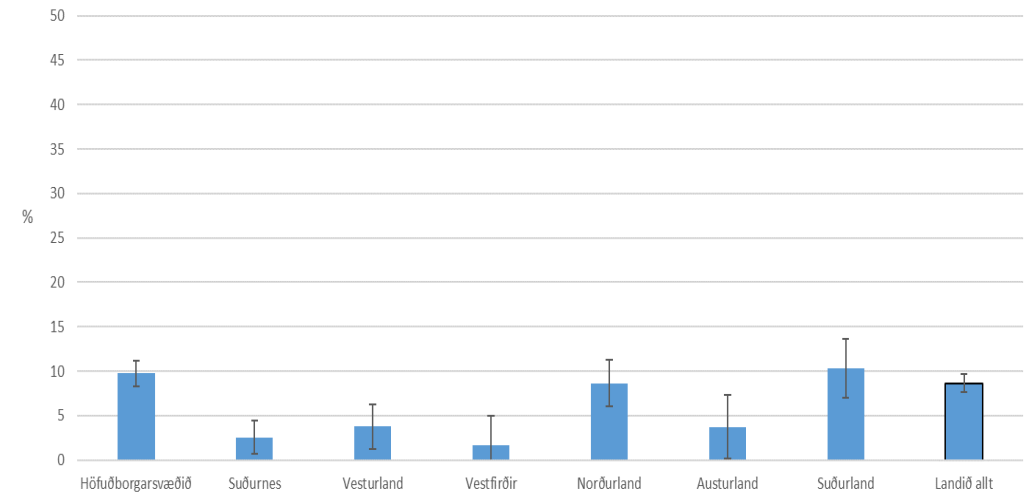

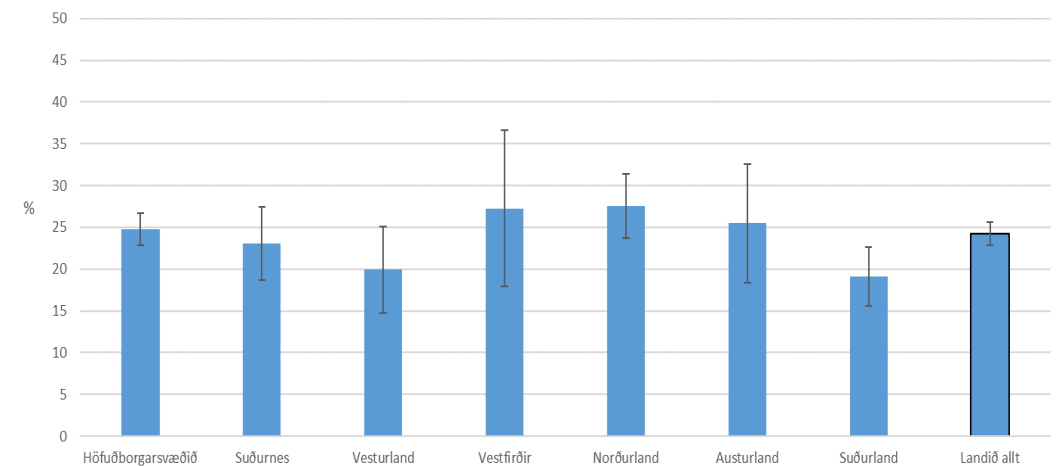
Verið beitt kynferðisofbeldi

Verið beitt kynferðisofbeldi – Karlar

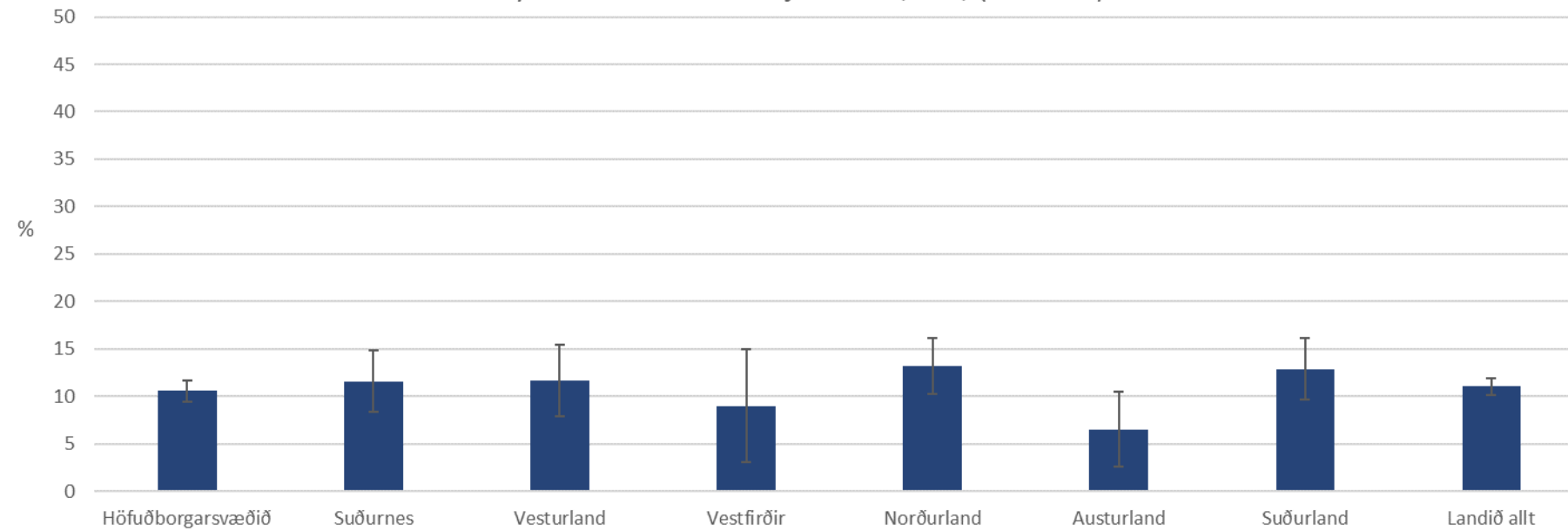
Verið beitt kynferðisofbeldi – Konur

Hlutfall fullorðinna sem hafa verið beitt kynferðisofbeldi

Kynferðisofb. af hálfu jafnaldra, kvk, (8.-10. b.)

Hlutfall stúlkna í 8.-10. bekk sem hafa orðið fyrir alvarlegu kynferðisofbeldi af hálfu annars unglings

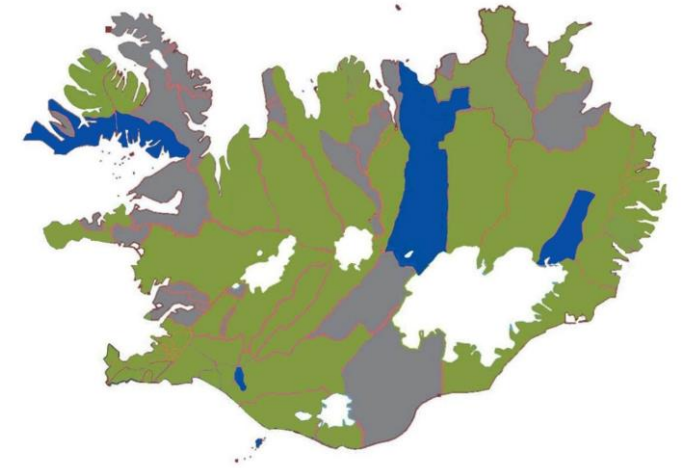
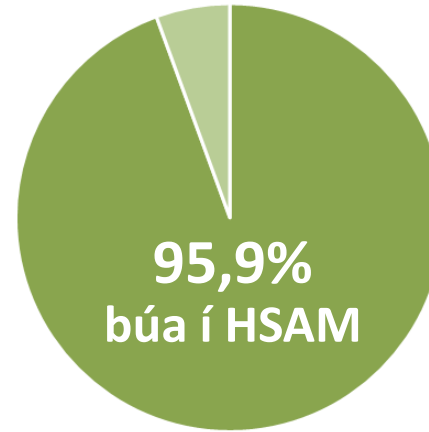
Lýðheilsuvísar og starf Heilsueflandi samfélags

Gígja Gunnarsdóttir

Samnær lífheilsustefnu til ársins 2030

Meginmarkmið

Styðja samfélög í að vinna markvisst að því að **skapa umhverfi og aðstæður** sem stuðla að **heilbrigðum lifnaðarháttum, heilsu og vellíðan allra.**

→ Forgangsráða fjármagni og öðrum aðföngum í aðgerðir sbr. meginmarkmið.

Markvisst, gagnadrifið lýðheilsustarf í heimabyggð

Embætti landlæknis

Umgjörð um markvisst starf

- Bæjar-/sveitarstjórn - stjórnsýslan
- Stýrihópur – tengiliður/verkefnastjóri
- Aðrir hópar

Stöðumat/þarfagreining

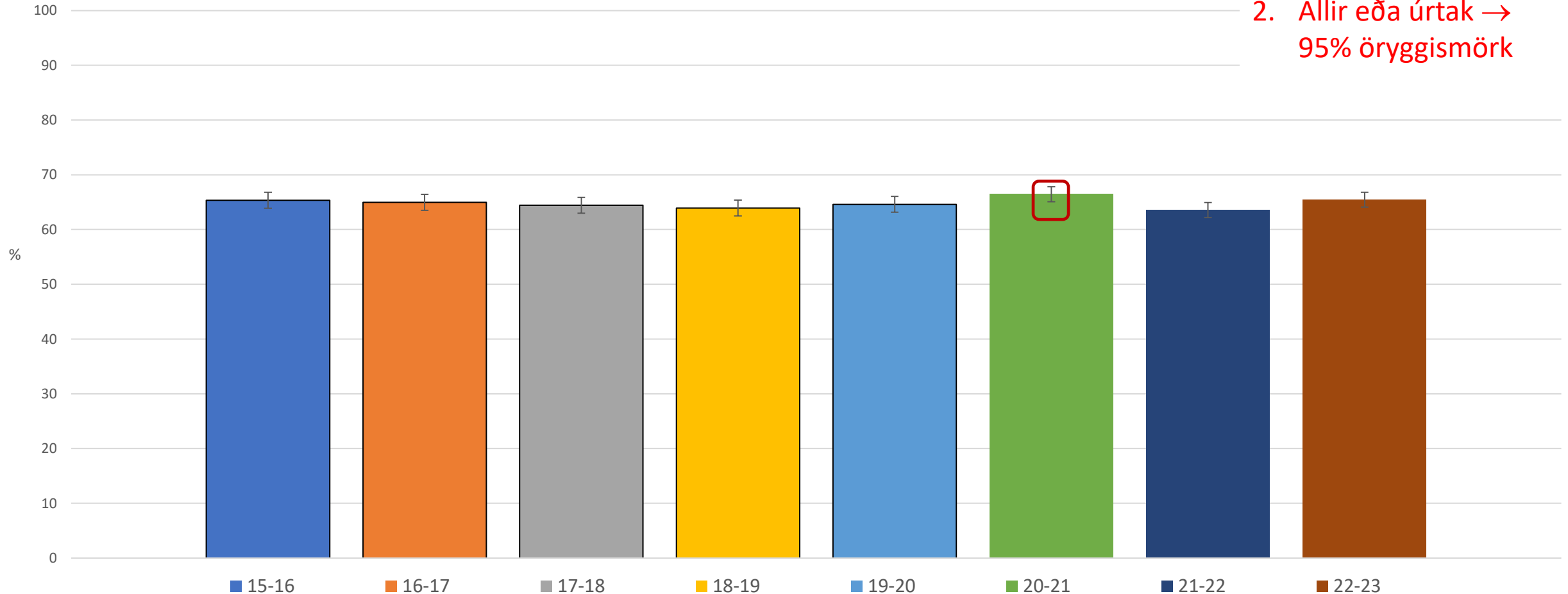
- **Lýðheilsuvísar**, aðrir mælikvarðar og gögn.
- Eigin gögn og þekking innan samfélags
- Gátlistar
- Kortleggja stefnur og starf sem er þegar í gangi.
- Víðtækara samráð s.s. íbúafundir

Virkur ferðamáti í 7. bekk skólaárin 2015/16 – 2022/23

1. Próun yfir tíma?
2. Allir eða úrtak → 95% öryggismörk

Hlutfall nemenda í 7. bekk sem hjólar eða gengur í skólann á venjulegum degi

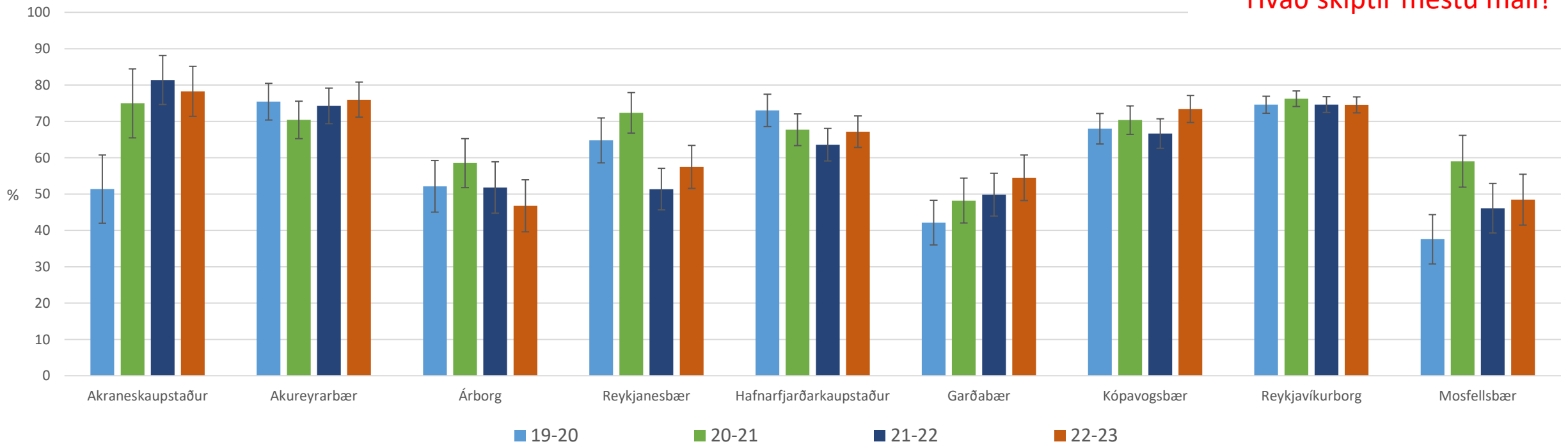

Lýðheilsuvísar fyrir sveitarfélög – kostir og áskoranir

Embætti landlæknis

1. Þróun yfir tíma?
2. Allir eða úrtak → 95% öryggismörk
3. Túlkun á stöðunni?
Hvað skiptir mestu máli?

Virkur ferðamáti í 7. bekk skólaárin 2019/20 – 2022/23

Hlutfall nemenda í 7. bekk sem hjólar eða gengur í skólann á venjulegum degi

Meginmarkmið – vinna markvisst að velliðan allra íbúa!

Embætti landlæknis

Lýðheilsuvísunum er ætlað að.....

Embætti landlæknis

- auka skilning á málefnum tengdum heilsu í nærumhverfi fólks og hvetja til frekari „athugana“ fremur en að vera beinlínis notaðir sem árangurs-/frammistöðu mælikvarðar
- þær upplýsingar sem lýðheilsuvísar veita þarf að túlka með viðeigandi nærsamfélag í huga
- lýðheilsuvísir getur verið hærri eða lægri í einu samfélagi samanborið við annað en það þarf þekkingu á samfélaginu til að túlka mismuninn

- Frekari kynning fyrir HSAM tengiliði á næstunni
 - Miðla vísunum til fleiri sveitarfélaga eftir því sem gögnin leyfa.
- Halda áfram að leita leiða til að efla gögnin og miðla þeim með sem gagnlegustum hætti.
- Samræming og samfella m.t.t. þarfa sveitarfélaga.

Frekari upplýsingar

island.is/maelabord

Takk fyrir!